

PROGRAMACIÓN DE 5º ED PRIMARIA

CEIP VILAVERDE- MOURENTE

Titoras: Blanca González Gómez

Patricia del Río Iglesias

2020 - 2021

ÍNDICE DE CONTIDOS

1. **Introdución e contextualización**, páxina 3
2. **Contribución ao desenvolvemento das competencias clave**, páxina 5
3. **Concreción dos obxectivos para cada curso (de ser o caso)**, páxina 52
4. **Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable**: , páxina 54
 - a) **Temporalización**
 - b) **Grao mínimo de consecución para superar a materia.**
 - c) **Procedementos e instrumentos de avaliación.****Estándares que non se traballaron o curso pasado.**
5. **Concrecións metodolóxicas que require a materia**, páxina 196
6. **Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar**, páxina 205
7. **Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado**, páxina 209
8. **Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente**, páxina 215
9. **Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes**, páxina 218
10. **Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados**, páxina 219
11. **Medidas de atención á diversidade**, páxina 223
12. **Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda**, páxina 225
13. **Actividades complementarias e extraescolares programadas para cada curso**, páxina 226
14. **Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora**, páxina 226
15. **Consideracións a ter en conta na modalidade de educación non presencial no suposto de poñer en marcha o Plan de Continxencia, anexo ao Plan de adaptación á crise provocada pola Covid**, pax 230

1. Introducción e contextualización

Introdución

A seguinte programación didáctica está deseñada para levar a cabo no 5º curso de Educación Primaria e que se desenvolverá no CEIP de Vilaverde-Mourente durante o presente curso 2020-2021. Para isto tomarase como referencia a Lei Orgánica 8/2013 de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa e de maneira máis concreta o Decreto 105/2014, de 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

A finalidade desta programación é asegurar unha formación común a todos os nosos alumnos e alumnas que lles permita afianzar o seu desenvolvemento persoal, académico, as súas habilidades sociais, hábitos de traballo e estudo, sentido artístico, creatividade e afectividade. Esta programación responde a un intento de racionalizar a práctica educativa, co obxecto de que esta non se desenvolva de forma arbitraria senón que obedeza a un plan.

O centro participa no proxecto Abalar e no EDIXGAL. Así mesmo conta con Sección Bilingüe na materia de Plástica.

Séguese un plan para que o agrupamento do alumnado se faga por ámbitos: lingüístico e científico-matemático.

- O ámbito lingüístico está conformado polas materias de Lingua Galega, Lingua Castelá e Valores Sociais e Cívicos (impartido pola titora de 5ºA a ámbolos dous grupos).
- O ámbito científico-matemático está integrado polas materias de Matemáticas, Ciencias Naturais e Ciencias Sociais (impartido pola titora de 5ºB a ámbolos dous grupos).

Normalmente, o alumnado sería o que cambiara de aula segundo a materia impartida, permanecendo cada titora na aula do ámbito que lle corresponde. Neste curso escolar, seguindo o protocolo debido á situación xerada pola pandemia da COVID-19, serán as titoras as que se despracen ás diferentes aulas.

Contextualización

O alumnado de 5º de educación primaria está constituído por 48 alumnas e alumnos. Está distribuído en dous grupos que ocupan dúas aulas non contiguas da primeira planta do centro.

Grupo A (23 alumnas e alumnos):

Grupo bastante homoxéneo. Alumnado que non amosa grandes dificultades para manter a atención.

Todas as alumnas e alumnos promocionaron con todas as materias aprobadas. Non hai alumnado repetidor.

A totalidade do alumnado do nivel exprésase en castelán nas relacións entre iguais e co profesorado. Aínda cando non falan en galego espontáneamente, non teñen dificultade para comprendelo.

Grupo B (25 alumnas e alumnos):

Clase heteroxénea, con ritmos de aprendizaxe distintos. Alumnado con dificultades para manter a atención.

Os 25 alumnos e alumnas promocionaron para 5º de primaria con tódalas áreas superadas. A totalidade do alumnado do nivel exprésase en castelán nas relacións entre iguais e co profesorado. De tódolos xeitos, aínda que non falan en galego espontáneamente, non teñen dificultade para comprendelo.

2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

A distribución de competencias por estándar está reflectido no punto 4 da programación.

LINGUA GALEGA

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS		
Competencia Clave:		Comunicación Lingüística
Nivel	Área	Estándares
5º	LG	5º-LG-B1.1.1 - Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.
5º	LG	5º-LGB1.1.2 - Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.
5º	LG	5º-LGB1.2.2 - Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.
5º	LG	5º-LGB1.3.1 - Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.
5º	LG	5º-LGB1.4.1 - Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.
5º	LG	5º-LGB1.4.2 - Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.
5º	LG	5º-LGB1.4.3 - Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.
5º	LG	5º-LGB1.4.4 - Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.
5º	LG	5º-LGB1.4.5 - Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.
5º	LG	5º-LGB1.5.1 - Atende ás intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper

5º	LG	5º-LGB1.6.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
5º	LG	5º-LGB1.6.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.
5º	LG	5º-LGB1.6.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.
5º	LG	5º-LGB1.6.5 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
5º	LG	5º-LGB1.7.1 - Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.
5º	LG	5º-LGB1.7.2 - Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.
5º	LG	5º-LGB1.7.3 - Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.
5º	LG	5º-LGB1.7.4 - Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.
5º	LG	5º-LGB1.8.1 - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.
5º	LG	5º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.
5º	LG	5º-LGB1.13.1 - Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.
5º	LG	5º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.
5º	LG	5º-LGB2.1.2 - Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).
5º	LG	5º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.
5º	LG	5º-LGB2.1.4 - Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.
5º	LG	5º-LGB2.1.5 - Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).
5º	LG	5º-LGB2.1.6 - Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter

		bastante evidente.
5º	LG	5º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.
5º	LG	5º-LGB2.3.3 - Realiza o resumo dun texto sinxelo.
5º	LG	5º-LGB2.7.1 - Descodifica con precisión e rapidez as palabras.
5º	LG	5º-LGB2.7.2 - Le textos en voz alta con fluidez e precisión.
5º	LG	5º-LGB2.7.3 - Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.
5º	LG	5º-LGB2.7.4 - Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...
5º	LG	5º-LGB2.7.5 - Fai lecturas dramatizadas de textos.
5º	LG	5º-LGB2.11.1 - Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.
5º	LG	5º-LGB2.11.2 - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.
5º	LG	5º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.
5º	LG	5º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.
5º	LG	5º-LGB3.1.3 - Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).
5º	LG	5º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.
5º	LG	5º-LGB3.1.5 - Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.
5º	LG	5º-LGB3.2.2 - Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi

		sinxelos.
5º	LG	5º-LGB3.2.3 - Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un gui3n establecido e adaptando a linguaxe 3s caracter3sticas de cada x3nero.
5º	LG	5º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes e empregando alg3ns elementos b3sicos de cohesi3n, usando o rexistro adecuado.
5º	LG	5º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos sinxelos propios do 3mbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicaci3n.
5º	LG	5º-LGB3.3.1 - Elabora textos escritos propios do 3mbito acad3mico (cuestionarios, resumos, descri3ns, explicaci3ns...) para obter, organizar e comunicar informaci3n.
5º	LG	5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, c3mic, contos, poemas, canci3ns e an3cdotas.
5º	LG	5º-LGB3.4.2 - Escribe textos sinxelos de car3cter creativo.
5º	LG	5º-LGB3.6.1 - Usa recursos gr3ficos e paratextuais para facilitar a compresi3n dos textos e ilustralos de maneira creativa.
5º	LG	5º-LGB3.7.1 - Coida a presentaci3n dos textos seguindo as normas b3sicas de presentaci3n establecidas: marxes, disposici3n no papel, limpeza, calidade caligr3fica, separaci3n entre par3grafos, interli3ado? en calquera soporte.
5º	LG	5º-LGB4.1.1 - Reco3ece as diferentes categor3as gramaticais pola s3a funci3n na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposici3n.
5º	LG	5º-LGB4.1.2 - Conxuga e usa con correcci3n as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.
5º	LG	5º-LGB4.1.3 - Diferencia as s3labas que conforman cada palabra, diferenciando a s3laba t3nica das 3tonas.
5º	LG	5º-LGB4.1.4 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.
5º	LG	5º-LGB4.1.5 - Reco3ece as oraci3ns simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de x3nero e n3mero e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, as3 como os complementos do nome.
5º	LG	5º-LGB4.2.1 - Aplica xeralmente as normas de acentuaci3n xerais e de acentuaci3n diacr3tica e aprecia o seu valor social e a necesidade de

		cinguirse a elas.
5º	LG	5º-LGB4.2.2 - Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.
5º	LG	5º-LGB4.3.1 - Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.
5º	LG	5º-LGB4.3.2 - Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.
5º	LG	5º-LGB4.3.3 - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.
5º	LG	5º-LGB4.4.1 - Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...
5º	LG	5º-LGB4.4.2 - Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...
5º	LG	5º-LGB4.5.1 - Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..
5º	LG	5º-LGB4.5.2 - Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.
5º	LG	5º-LGB4.6.1 - Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.
5º	LG	5º-LGB4.7.2 - Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.
5º	LG	5º-LGB4.7.3 - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.
5º	LG	5º-LGB4.8.1 - Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.
5º	LG	5º-LGB5.1.1 - Escoita, memoriza, e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral.
5º	LG	5º-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
5º	LG	5º-LGB5.3.1 - Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.

5º	LG	5º-LGB5.3.2 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.
5º	LG	5º-LGB5.3.3 - Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.
5º	LG	5º-LGB5.3.4 - Identifica os temas recorrentes na literatura.
5º	LG	5º-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.
5º	LG	5º-LGB5.5.1 - Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	LG	76 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS

Competencia Clave:		Aprender a aprender
Nivel	Área	Estándares
5º	LG	5º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.
5º	LG	5º-LGB2.1.7 - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.
5º	LG	5º-LGB2.1.8 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.
5º	LG	5º-LGB2.3.1 - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.
5º	LG	5º-LGB2.3.2 - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.
5º	LG	5º-LGB2.4.1 - Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.

5º	LG	5º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.
5º	LG	5º-LGB2.6.1 - Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.
5º	LG	5º-LGB2.8.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.
5º	LG	5º-LGB2.8.2 - Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.
5º	LG	5º-LGB2.10.1 - Amonsa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación
5º	LG	5º-LGB2.12.1 - Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.
5º	LG	5º-LGB3.1.6 - Usa o dicionario durante a elaboración de textos.
5º	LG	5º-LGB3.4.3 - Aprecio polos usos creativos da linguaxe.
5º	LG	5º-LGB4.7.1 - Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.
5º	LG	5º-LGB4.9.1 - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.
5º	LG	5º-LGB4.9.2 - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.
5º	LG	5º-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	LG	18 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS

Competencia Clave:		Sociais e cívicas
Nivel	Área	Estándares
5º	LG	5º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións dos e das demais.
5º	LG	5º-LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.
5º	LG	5º-LGB1.10.1 - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.
5º	LG	5º-LGB1.12.1 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.
5º	LG	5º-LGB2.12.2 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.
5º	LG	5º-LGB1.13.2 - Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.
5º	LG	5º-LGB1.14.1 - Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...
5º	LG	5º-LGB1.14.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.
5º	LG	5º-LGB2.9.1 - Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.
5º	LG	5º-LGB2.12.2 - Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.
5º	LG	5º-LGB3.7.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación.

5º	LG	5º-LGB4.8.2 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
5º	LG	5º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
5º	LG	5º-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.
5º	LG	5º-LGB5.7.1 - Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.
5º	LG	5º-LG-B5.7.2 - Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	LG	16 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS

Competencia Clave:		Competencia Dixital
Nivel	Área	Estándares
5º	LG	5º-LGB1.2.1 - Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.
5º	LG	5º-LGB2.5.1 - Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.
5º	LG	5º-LGB2.5.2 - Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.
5º	LG	5º-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.

5º	LG	5º-LGB2.8.3 - Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.
5º	LG	5º-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións.
5º	LG	5º-LGB3.5.1 - Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.
5º	LG	5º-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos con certa autonomía.
5º	LG	5º-LGB3.5.3 - Utiliza, habitualmente, correctores de textos.
5º	LG	5º-LGB3.5.4 - Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	LG	10 estándares

LINGUA CASTELÁ

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS		
Competencia Clave:		Comunicación Lingüística
Nivel	Área	Estándares
5º	LC	5º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.
5º	LC	5º-LCB1.1.2 - Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.

5º	LC	5º-LCB1.1.3 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.
5º	LC	5º-LCB1.2.1 - Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.
5º	LC	5º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.
5º	LC	5º-LCB1.2.3 - Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).
5º	LC	5º-LCB1.3.1 - Expressa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.
5º	LC	5º-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.
5º	LC	5º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.
5º	LC	5º-LCB1.4.2 - Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.
5º	LC	5º-LCB1.5.1 - Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais
5º	LC	5º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.
5º	LC	5º-LCB1.6.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.
5º	LC	5º-LCB1.7.1 - Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos
5º	LC	5º-LCB1.7.2 - Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)
5º	LC	5º-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.
5º	LC	5º-LCB1.8.2 - Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa

		interlocutora.
5º	LC	5º-LCB1.8.3 - Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.
5º	LC	5º-LCB1.9.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.
5º	LC	5º-LCB1.9.2 - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.
5º	LC	5º-LCB1.9.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.
5º	LC	5º-LCB2.1.1 - Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.
5º	LC	5º-LCB2.1.3 - Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:
5º	LC	5º-LCB2.1.4 - Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
5º	LC	5º-LCB2.2.5 - Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto
5º	LC	5º-LCB2.4.3 - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.
5º	LC	5º-LCB2.4.4 - Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.
5º	LC	5º-LCB2.6.1 - Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.
5º	LC	5º-LCB2.6.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.
5º	LC	5º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...
5º	LC	5º-LCB3.1.2 - Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.
5º	LC	5º-LCB3.1.3 - Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.

5º	LC	5º-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un gui3n establecido que supoña a procura, selecci3n e organizaci3n da informaci3n de textos de car3cter cient3fico, xeogr3fico ou hist3rico.
5º	LC	5º-LCB3.1.5 - Presenta un informe, utilizando soporte papel e inform3tico, sobre situaci3ns sinxelas, recollendo informaci3n de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusi3ns.
5º	LC	5º-LCB3.1.6 - Presenta os seus textos con caligraf3a clara e limpeza.
5º	LC	5º-LCB3.3.1 - Aplica correctamente os signos de puntuaci3n, as regras de acentuaci3n e ortogr3ficas propias do nivel nos seus textos escritos.
5º	LC	5º-LCB3.3.2 - Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a informaci3n espec3fica neles.
5º	LC	5º-LCB3.3.4 - Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeraci3n e selecci3n de ideas, a revisi3n ortogr3fica e da secuencia coherente do escrito.
5º	LC	5º-LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, canci3ns, c3mics, carteis facendo ilustraci3ns e buscando imaxes dixitais para facilitar a s3a compresi3n ou mellorar a s3a presentaci3n.
5º	LC	5º-LCB3.8.1 - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados 3 s3a idade e nivel.
5º	LC	5º-LCB4.1.1 - Coñece e recoñece as categor3as gramaticais pola s3a funci3n na lingua: presentar ao nome, substituir ao nome, expresar caracter3sticas do nome, expresar acci3ns ou estados, enlazar ou relacionar palabras.
5º	LC	5º-LCB4.1.2 - Utiliza con correcci3n os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.
5º	LC	5º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.
5º	LC	5º-LCB4.2.1 - Coñece, recoñece e usa sin3nimos, ant3nimos, polis3micos, hom3fonos, frases feitas na s3a expresi3n oral e escrita.
5º	LC	5º-LCB4.2.2 - Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
5º	LC	5º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.
5º	LC	5º-LCB4.2.4 - Utiliza diversos conectores b3sicos entre oraci3ns nos textos orais e escritos.

5º	LC	5º-LCB4.2.5 - Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.
5º	LC	5º-LCB4.3.3 - Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.
5º	LC	5º-LCB4.4.1 - Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.
5º	LC	5º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
5º	LC	5º-LCB4.4.3 - Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
5º	LC	5º-LCB4.4.4 - Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.
5º	LC	5º-LCB4.4.5 - Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.
5º	LC	5º-LCB4.4.6 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.
5º	LC	5º-LCB5.1.1 - Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.
5º	LC	5º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.
5º	LC	5º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.
5º	LC	5º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.
5º	LC	5º-LCB5.4.1 - Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.
5º	LC	5º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.
5º	LC	5º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.
5º	LC	5º-LCB5.6.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:

5º	LC	62 estándares
----	----	---------------

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS		
Competencia Clave:		Aprender a aprender
Nivel	Área	Estándares
5º	LC	5º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).
5º	LC	5º-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.
5º	LC	5º-LCB2.1.2 - Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.
5º	LC	5º-LCB2.2.1 - Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.
5º	LC	5º-LCB2.2.3 - Identifica as palabras clave dun texto.
5º	LC	5º-LCB2.2.5 - Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.
5º	LC	5º-LCB2.2.6 - Interpreta mapas conceptuais sinxelos.
5º	LC	5º-LCB2.3.1 - Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.
5º	LC	5º-LCB2.3.2 - Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.
5º	LC	5º-LCB2.4.1 - Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.
5º	LC	5º-LCB2.4.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de

		funcionamento da mesma.
5º	LC	5º-LCB3.3.3 - Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.
5º	LC	5º-LCB3.3.5 - Aмосa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.
5º	LC	5º-LCB3.4.1 - Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.
5º	LC	5º-LCB3.5.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)
5º	LC	5º-LCB4.3.1 - Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).
5º	LC	5º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.
5º	LC	5º-LCB4.7.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.
5º	LC	5º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	LC	19 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS

Competencia Clave:		Sociais e cívicas
Nivel	Área	Estándares

5º	LC	5º-LCB1.3.3 - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.
5º	LC	5º-LCB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.
5º	LC	5º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
5º	LC	5º-LCB3.6.1 - Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.
5º	LC	5º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España e o español de América.
5º	LC	5º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	LC	6 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS

Competencia Clave:		Competencia Dixital
Nivel	Área	Estándares
5º	LC	5º-LCB2.7.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.
5º	LC	5º-LCB3.7.1 - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas
5º	LC	5º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:

5º	LC	3 estándares
----	----	--------------

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS		
Competencia Clave:		Comunicación Lingüística
Nivel	Área	Estándares
5º	VSC	5º-VSCB2.1.1 - Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.
5º	VSC	5º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.
5º	VSC	5º-VSCB2.2.1 - Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.
5º	VSC	5º-VSCB2.3.1 - Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.
5º	VSC	5º-VSCB2.5.1 - Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.
5º	VSC	5º-VSCB2.5.2 - Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.
5º	VSC	5º-VSCB3.3.1 - Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.
5º	VSC	5º-VSCB3.5.3 - Describe condutas solidarias.
5º	VSC	5º-VSCB3.6.2 - É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.
5º	VSC	5º-VSCB3.8.1 - Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.
5º	VSC	5º-VSCB3.8.2 - Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.

5º	VSC	5º-VSCB3.9.1 - Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	VSC	12 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS		
Competencia Clave:		Aprender a aprender
Nivel	Área	Estándares
5º	VSC	5º-VSCB1.2.1 - Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.
5º	VSC	5º-VSCB1.3.2 - Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.
5º	VSC	5º-VSCB1.4.2 - Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.
5º	VSC	5º-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.
5º	VSC	5º-VSCB3.5.1 - Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	VSC	5 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS

Competencia Clave:		Sociais e cívicas
Nivel	Área	Estándares
5º	VSC	5º-VSCB1.1.1 - Actúa de forma respectable e digna.
5º	VSC	5º-VSCB1.2.2 - Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.
5º	VSC	5º-VSCB1.2.3 - Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
5º	VSC	5º-VSCB1.3.1 - Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos
5º	VSC	5º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.
5º	VSC	5º-VSCB2.2.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.
5º	VSC	5º-VSCB2.3.2 - Comparte sentimentos durante o diálogo
5º	VSC	5º-VSCB2.3.3 - Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.
5º	VSC	5º-VSCB2.3.4 - Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.
5º	VSC	5º-VSCB2.4.1 - Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.
5º	VSC	5º-VSCB2.4.2 - Emprega a linguaxe positiva.
5º	VSC	5º-VSCB2.6.1 - Interacciona con empatía.
5º	VSC	5º-VSCB2.6.2 - Emprega diferentes habilidades sociais.
5º	VSC	5º-VSCB2.7.1 - Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.

5º	VSC	5º-VSCB2.8.1 - Forma parte activa das dinámicas do grupo
5º	VSC	5º-VSCB2.8.2 - Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.
5º	VSC	5º-VSCB2.8.3 - Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.
5º	VSC	5º-VSCB3.1.1 - Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.
5º	VSC	5º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
5º	VSC	5º-VSCB3.10.1 - Axuiza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.
5º	VSC	5º-VSCB3.10.2 - Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.
5º	VSC	5º-VSCB3.10.3 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.
5º	VSC	5º-VSCB3.11.1 - Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.
5º	VSC	5º-VSCB3.11.2 - Expressa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.
5º	VSC	5º-VSCB3.11.3 - Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
5º	VSC	5º-VSCB3.12.1 - Expressa as notas características da convivencia democrática.
5º	VSC	5º-VSCB3.12.2 - Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.
5º	VSC	5º-VSCB3.13.1 - Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.
5º	VSC	5º-VSCB3.13.2 - Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.
5º	VSC	5º-VSCB3.13.3 - Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.
5º	VSC	5º-VSCB3.15.1 - Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.

5º	VSC	5º-VSCB3.15.2 - Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.
5º	VSC	5º-VSCB3.15.4 - Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.
5º	VSC	5º-VSCB3.16.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.
5º	VSC	5º-VSCB3.16.2 - Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.
5º	VSC	5º-VSCB3.16.3 - Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.
5º	VSC	5º-VSCB3.2.1 - Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
5º	VSC	5º-VSCB3.2.2 - Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.
5º	VSC	5º-VSCB3.2.3 - Respecta as regras durante o traballo en equipo.
5º	VSC	5º-VSCB3.3.2 - Participa na elaboración das normas da aula.
5º	VSC	5º-VSCB3.3.3 - Respecta as normas do centro escolar
5º	VSC	5º-VSCB3.4.1 - Resolve os conflitos de modo construtivo.
5º	VSC	5º-VSCB3.4.2 - Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.
5º	VSC	5º-VSCB3.4.3 - Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.
5º	VSC	5º-VSCB3.5.2 - Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.
5º	VSC	5º-VSCB3.5.3 - Describe condutas solidarias.
5º	VSC	5º-VSCB3.6.1 - Amósase xeneroso no seu contorno próximo.
5º	VSC	5º-VSCB3.6.3 - Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa

5º	VSC	5º-VSCB3.7.1 - Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.
5º	VSC	5º-VSCB3.8.3 - Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.
5º	VSC	5º-VSCB3.9.2 - Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	VSC	51 estándares

PERFL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS		
Competencia Clave:		Competencia Dixital
Nivel	Área	Estándares
5º	VSC	5º-VSCB3.14.1 - Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.
5º	VSC	5º-VSCB3.14.2 - Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.
5º	VSC	5º-VSCB3.15.3 - Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	VSC	3 estándares

PERFIL COMPETENCIAL DE ESTÁNDARES PRIORITARIOS

Competencia Clave:		Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
Nivel	Área	Estándares
5º	VSC	5º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.
5º	VSC	5º-VSCB1.4.2 - Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.
5º	VSC	5º-VSCB1.5.1 - Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.
5º	VSC	5º-VSCB1.6.1 - Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.
5º	VSC	5º-VSCB3.4.4 - Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.
5º	VSC	5º-VSCB3.7.2 - Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.
5º	VSC	5º-VSCB3.7.3 - Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.
Nivel	Área	Cantidade de estándares elixidos como prioritarios:
5º	VSC	7 estándares

CIENCIAS NATURAIS, CIENCIAS SOCIAIS E MATEMÁTICAS

PERFIL COMPETENCIAL		
Competencia Clave:		Aprender a aprender
Nivel	Área	Estándares
5º	CN	5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en

		diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
5º	CN	5º-CNB1.1.5 - Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.
5º	CN	5º-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.
5º	CN	5º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
5º	CN	5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
5º	CN	5º-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.
5º	CN	5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.
5º	CN	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
5º	CN	5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.
5º	CS	5º-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
5º	CS	5º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.
5º	CS	5º-CSB1.1.3 - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.
5º	CS	5º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.
5º	CS	5º-CSB1.2.2 - Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.
5º	CS	5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.

5º	CS	5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.
5º	CS	5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.
5º	CS	5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.
5º	CS	5º-CSB2.4.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.
5º	CS	5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.
5º	CS	5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.
5º	CS	5º-CSB2.9.2 - Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.
5º	CS	5º-CSB3.5.2 - Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.
5º	CS	5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.
5º	CS	5º-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.
5º	CS	5º-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas
5º	MT	5º-MTB1.1.1 - Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
5º	MT	5º-MTB1.2.1 - Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
5º	MT	5º-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
5º	MT	5º-MTB1.3.2 - Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
5º	MT	5º-MTB1.4.1 - Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.

5º	MT	5º-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
5º	MT	5º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
5º	MT	5º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
5º	MT	5º-MTB2.4.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.
5º	MT	5º-MTB2.6.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.
5º	MT	5º-MTB2.6.8 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.
5º	MT	5º-MTB2.6.9 - Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.
5º	MT	5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.
5º	MT	5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.
5º	MT	5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
5º	MT	5º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
5º	MT	5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando? e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB4.2.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.
5º	MT	5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.

5º	MT	5º-MTB4.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo
5º	MT	5º-MTB5.1.1 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.
5º	MT	5º-MTB5.1.2 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.
5º	MT	5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.
5º	MT	5º-MTB5.3.2 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías?).
5º	MT	5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.

PERFIL COMPETENCIAL

Competencia Clave:		Competencia Dixital
Nivel	Área	Estándares
5º	CN	5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).
5º	CN	5º-CNB1.1.5 - Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.
5º	CN	5º-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.
5º	CN	5º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.
5º	CN	5º-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.

5º	CN	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
5º	CN	5º-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.
5º	CN	5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.
5º	CS	5º-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
5º	CS	5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.

PERFIL COMPETENCIAL

Competencia Clave:		Conciencia e expresións culturais
Nivel	Área	Estándares
5º	CN	5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.
5º	CS	5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.
5º	CS	5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.
5º	CS	5º-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.
5º	CS	5º-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.
5º	CS	5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas
5º	CS	5º-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas

5º	CS	5º-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.
5º	CS	5º-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.
5º	CS	5º-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).
5º	CS	5º-CSB4.5.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.
5º	CS	5º-CSB4.6.1 - Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.

PERFIL COMPETENCIAL

Competencia Clave:		Comunicación Lingüística
Nivel	Área	Estándares
5º	CN	5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB1.1.2 - Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.
5º	CN	5º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).
5º	CN	5º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
5º	CN	5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.
5º	CN	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
5º	CN	5º-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.

5º	CN	5º-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.
5º	CN	5º-CNB3.3.1 - Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.
5º	CN	5º-CNB3.3.2 - Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.
5º	CN	5º-CNB4.2.2 - Describe a diferenza entre masa e volume.
5º	CN	5º-CNB4.2.3 - Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.
5º	CN	5º-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo
5º	CN	5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB5.1.2 - Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.
5º	CN	5º-CNB5.1.3 - Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.
5º	CN	5º-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para a sociedade.
5º	CN	5º-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.
5º	CN	5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.
5º	CS	5º-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
5º	CS	5º-CSB1.1.3 - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.
5º	CS	5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.

5º	CS	5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.
5º	CS	5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.
5º	CS	5º-CSB2.1.1 - Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.
5º	CS	5º-CSB2.2.1 - Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.
5º	CS	5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.
5º	CS	5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.
5º	CS	5º-CSB2.3.3 - Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.
5º	CS	5º-CSB2.5.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.
5º	CS	5º-CSB2.6.1 - Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.
5º	CS	5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.
5º	CS	5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.
5º	CS	5º-CSB2.9.1 - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.
5º	CS	5º-CSB3.1.1 - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.
5º	CS	5º-CSB3.2.1 - Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.
5º	CS	5º-CSB3.2.2 - Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.
5º	CS	5º-CSB3.3.1 - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.

5º	CS	5º-CSB3.4.1 - Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.
5º	CS	5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.
5º	CS	5º-CSB3.6.1 - Describe os principais rasgos da poboación española.
5º	CS	5º-CSB3.6.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.
5º	CS	5º-CSB3.6.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.
5º	CS	5º-CSB3.7.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país
5º	CS	5º-CSB3.7.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.
5º	CS	5º-CSB3.8.1 - Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.
5º	CS	5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.
5º	CS	5º-CSB3.9.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.
5º	CS	5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.
5º	CS	5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas
5º	CS	5º-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.
5º	CS	5º-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).
5º	MT	5º-MTB1.3.2 - Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
5º	MT	5º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

5º	MT	5º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
5º	MT	5º-MTB2.4.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.
5º	MT	5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.
5º	MT	5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.
5º	MT	5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
5º	MT	5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.
5º	MT	5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.

PERFIL COMPETENCIAL

Competencia Clave:		Matemática, ciencia e tecnoloxía
Nivel	Área	Estándares
5º	CN	5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB1.1.2 - Expressa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.

5º	CN	5º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).
5º	CN	5º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
5º	CN	5º-CNB1.1.5 - Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.
5º	CN	5º-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.
5º	CN	5º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
5º	CN	5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
5º	CN	5º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.
5º	CN	5º-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.
5º	CN	5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.
5º	CN	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
5º	CN	5º-CNB2.1.1 - Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.
5º	CN	5º-CNB2.1.2 - Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.
5º	CN	5º-CNB2.3.1 - Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.
5º	CN	5º-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.
5º	CN	5º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.
5º	CN	5º-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.
5º	CN	5º-CNB3.2.1 - Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e

		outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.
5º	CN	5º-CNB3.2.2 - Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.
5º	CN	5º-CNB3.3.1 - Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.
5º	CN	5º-CNB3.3.2 - Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB3.3.3 - Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.
5º	CN	5º-CNB3.3.4 - Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.
5º	CN	5º-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.
5º	CN	5º-CNB4.1.1 - Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).
5º	CN	5º-CNB4.2.1 - Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.
5º	CN	5º-CNB4.2.2 - Describe a diferenza entre masa e volume.
5º	CN	5º-CNB4.2.3 - Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.
5º	CN	5º-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo
5º	CN	5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB4.4.2 - Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.
5º	CN	5º-CNB4.4.3 - Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.
5º	CN	5º-CNB4.4.4 - Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.

5º	CN	5º-CNB5.1.1 - Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico e constrúe un.
5º	CN	5º-CNB5.1.2 - Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.
5º	CN	5º-CNB5.1.3 - Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.
5º	CN	5º-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.
5º	CN	5º-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.
5º	CN	5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.
5º	CS	5º-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
5º	CS	5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.
5º	CS	5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.
5º	CS	5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.
5º	CS	5º-CSB2.1.1 - Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.
5º	CS	5º-CSB2.2.1 - Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.
5º	CS	5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.
5º	CS	5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.
5º	CS	5º-CSB2.3.3 - Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.
5º	CS	5º-CSB2.4.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.

5º	CS	5º-CSB2.5.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.
5º	CS	5º-CSB2.6.1 - Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.
5º	CS	5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.
5º	CS	5º-CSB2.8.1 - Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.
5º	CS	5º-CSB2.8.2 - Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.
5º	CS	5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.
5º	CS	5º-CSB3.5.2 - Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.
5º	CS	5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.
5º	CS	5º-CSB3.9.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.
5º	CS	5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.
5º	CS	5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.
5º	CS	5º-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.
5º	CS	5º-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.
5º	CS	5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas
5º	CS	5º-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.
5º	MT	5º-MTB1.1.1 - Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
5º	MT	5º-MTB1.2.1 - Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.

5º	MT	5º-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
5º	MT	5º-MTB1.3.2 - Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
5º	MT	5º-MTB1.4.1 - Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
5º	MT	5º-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
5º	MT	5º-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.
5º	MT	5º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
5º	MT	5º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
5º	MT	5º-MTB2.2.2 - Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros
5º	MT	5º-MTB2.3.1 - Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.
5º	MT	5º-MTB2.3.2 - Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.
5º	MT	5º-MTB2.3.3 - Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.
5º	MT	5º-MTB2.4.1 - Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.
5º	MT	5º-MTB2.4.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.
5º	MT	5º-MTB2.4.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.
5º	MT	5º-MTB2.5.1 - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.
5º	MT	5º-MTB2.5.2 - Realiza operacións con números decimais.

5º	MT	5º-MTB2.6.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.
5º	MT	5º-MTB2.6.2 - Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.
5º	MT	5º-MTB2.6.3 - Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.
5º	MT	5º-MTB2.6.4 - Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.
5º	MT	5º-MTB2.6.5 - Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.
5º	MT	5º-MTB2.6.6 - Calcula o mcm e o mcd.
5º	MT	5º-MTB2.6.7 - Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.
5º	MT	5º-MTB2.6.8 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.
5º	MT	5º-MTB2.6.9 - Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.
5º	MT	5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.
5º	MT	5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.
5º	MT	5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
5º	MT	5º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
5º	MT	5º-MTB3.2.1 - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.
5º	MT	5º-MTB3.2.2 - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.

5º	MT	5º-MTB3.2.3 - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
5º	MT	5º-MTB3.2.4 - Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.
5º	MT	5º-MTB3.3.1 - Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.
5º	MT	5º-MTB3.4.1 - Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.
5º	MT	5º-MTB3.4.2 - Mide ángulos usando instrumentos convencionais.
5º	MT	5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando? e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB4.1.1 - Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice?
5º	MT	5º-MTB4.1.2 - Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.
5º	MT	5º-MTB4.1.3 - Realiza ampliacións e reducións.
5º	MT	5º-MTB4.2.1 - Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.
5º	MT	5º-MTB4.2.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.
5º	MT	5º-MTB4.3.1 - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular
5º	MT	5º-MTB4.3.2 - Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.
5º	MT	5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB4.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo

5º	MT	5º-MTB5.1.1 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.
5º	MT	5º-MTB5.1.2 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.
5º	MT	5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficos estatísticas.
5º	MT	5º-MTB5.3.1 - Identifica situacións de carácter aleatorio.
5º	MT	5º-MTB5.3.2 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías?).
5º	MT	5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.

PERFIL COMPETENCIAL

Competencia Clave:		Sociais e cívicas
Nivel	Área	Estándares
5º	CN	5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
5º	CN	5º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.
5º	CN	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
5º	CN	5º-CNB2.3.1 - Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.
5º	CN	5º-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.
5º	CN	5º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.

5º	CN	5º-CNB3.3.3 - Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.
5º	CN	5º-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo
5º	CN	5º-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.
5º	CN	5º-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.
5º	CN	5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.
5º	CS	5º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.
5º	CS	5º-CSB1.2.2 - Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.
5º	CS	5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.
5º	CS	5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.
5º	CS	5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.
5º	CS	5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.
5º	CS	5º-CSB2.9.1 - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.
5º	CS	5º-CSB2.9.2 - Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.
5º	CS	5º-CSB3.1.1 - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.
5º	CS	5º-CSB3.2.1 - Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.
5º	CS	5º-CSB3.2.2 - Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.

5º	CS	5º-CSB3.3.1 - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.
5º	CS	5º-CSB3.4.1 - Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.
5º	CS	5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.
5º	CS	5º-CSB3.6.1 - Describe os principais rasgos da poboación española.
5º	CS	5º-CSB3.6.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.
5º	CS	5º-CSB3.6.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.
5º	CS	5º-CSB3.6.4 - Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.
5º	CS	5º-CSB3.7.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país
5º	CS	5º-CSB3.7.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.
5º	CS	5º-CSB3.8.1 - Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.
5º	CS	5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.
5º	CS	5º-CSB3.9.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.
5º	CS	5º-CSB3.9.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.
5º	CS	5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.
5º	CS	5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.
5º	CS	5º-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.

5º	CS	5º-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.
5º	CS	5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas
5º	CS	5º-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas
5º	CS	5º-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.
5º	CS	5º-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.
5º	CS	5º-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).
5º	CS	5º-CSB4.5.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.
5º	CS	5º-CSB4.6.1 - Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.

PERFIL COMPETENCIAL

Competencia Clave: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Nivel	Área	Estándares
5º	CN	5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).
5º	CN	5º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
5º	CN	5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
5º	CN	5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.

5º	CN	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
5º	CN	5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.
5º	CN	5º-CNB5.1.1 - Observa e identifica os elementos dun circuío eléctrico e constrúe un.
5º	CS	5º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.
5º	MT	5º-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
5º	MT	5º-MTB1.4.1 - Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
5º	MT	5º-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.
5º	MT	5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.
5º	MT	5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.
5º	MT	5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando? e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.
5º	MT	5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.

3. Concreción dos obxectivos para cada curso (de ser o caso)

Obxectivos da educación primaria:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

4. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable:

- a) Temporalización.
 - b) Grao mínimo de consecución para superar a materia.
 - c) Procedementos e instrumentos de avaliación.
- Estándares que non se traballaron o curso pasado.

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO			
CURSO	2020 - 2021		
NIVEL	5º PRIMARIA	ÁREA	Lingua Galega (LG)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar							

LG-B1.1	5º-LG-B1.1.1- Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedente dos medios de comunicación, identifica o tema e elabora un resumo.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA
LG-B1.1	5º-LGB1.1.2 - Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA

LG-B1.2	5º-LGB1.2.1 - Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.</p>	<p>CCL</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p>
LG-B1.2	5º-LGB1.2.2 - Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CD</p>

LG-B1.3	5º-LGB1.3.1 - Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA
LG-B1.4	5º-LGB1.4.1 - Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA CSC CSEIEE
LG-B1.4	5º-LGB1.4.2 - Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA

LG-B1.4	5º-LGB1.4.3 - Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CSIEE CAA
LG-B1.4	5º-LGB1.4.4 - Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Participa nos debates.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CSC CSIEE CAA
LG-B1.4	5º-LGB1.4.5 - Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA

LG-B1.5	5º-LGB1.5.1 - Atende ás intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Atende ás intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CSC
LG-B1.5	5º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións dos e das demais.	Respecta as opinións dos e das demais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC
LG-B1.6	5º-LGB1.6.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CSC CAA

LG-B1.6	5º-LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B1.6	5º-LGB1.6.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B1.6	5º-LGB1.6.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CSC CCEC

LG-B1.6	5º-LGB1.6.5 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CAA</p>
LG-B1.7	5º-LGB1.7.1 - Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Planifica e elabora un discurso oral coherente utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
LG-B1.7	5º-LGB1.7.2 - Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	<p>CCL</p>

LG-B1.7	5º-LGB1.7.3 - Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA CSC
LG-B1.7	5º-LGB1.7.4 - Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CCEC
LG-B1.8	5º-LGB1.8.1 - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.	Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CD CAA CSIEE CSC

LG-B1.9	5º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CCEC CSC CAA
LG-B1.10	5º-LGB1.10.1 - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Amosa respecto ás ideas dos e das demais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC CAA CSIEE
LG-B1.11	5º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CCEC CSIEE

LG-B1.12	5º-LGB1.12.1 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC
LG-B1.12	5º-LGB1.12.2 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC
LG-B1.13	5º-LGB1.13.1 - Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL CAA CCEC

LG-B1.13	5º-LGB1.13.2 - Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>
LG-B1.14	5º-LGB1.14.1 - Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>
LG-B1.14	5º-LGB1.14.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							

LG-B2.1	5º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CD CSC
LG-B2.1	5º-LGB2.1.2 - Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	Identifica as ideas principais e secundarias dun texto.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL
LG-B2.1	5º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Localiza información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA CSIEE

LG-B2.1	5º-LGB2.1.4 - Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	5º-LGB2.1.5 - Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL
LG-B2.1	5º-LGB2.1.6 - Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL CAA

LG-B2.1	5º-LGB2.1.7 - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	5º-LGB2.1.8 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.2	5º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT

LG-B2.3	5º-LGB2.3.1 - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA
LG-B2.3	5º-LGB2.3.2 - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA
LG-B2.3	5º-LGB2.3.3 - Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Realiza o resumo dun texto sinxelo.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA

LG-B2.4	5º-LGB2.4.1 - Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B2.4	5º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B2.5	5º-LGB2.5.1 - Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.</p>	CD CCL CAA

LG-B2.5	5º-LGB2.5.2 - Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.	CD CCL
LG-B2.5	5º-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.	CD CCL CAA CSIEE
LG-B2.6	5º-LGB2.6.1 - Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CSIEE

LG-B2.7	5º-LGB2.7.1 - Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.	CCL CAA
LG-B2.7	5º-LGB2.7.2 - Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.	CCL
LG-B2.7	5º-LGB2.7.3 - Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.	CCL
LG-B2.7	5º-LGB2.7.4 - Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.	CCL CAA

LG-B2.7	5º-LGB2.7.5 - Fai lecturas dramatizadas de textos.	Fai lecturas dramatizadas de textos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.</p>	CCL CSC
LG-B2.8	5º-LGB2.8.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca de aula.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSC
LG-B2.8	5º-LGB2.8.2 - Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca do centro.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSC

LG-B2.8	5º-LGB2.8.3 - Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.	CD CCL CAA
LG-B2.9	5º-LGB2.9.1 - Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.	CCL CSC CAA
LG-B2.10	5º-LGB2.10.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Amosa interese pola lectura.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CSC CAA CCEC

LG-B2.11	5º-LGB2.11.1 - Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.	Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA
LG-B2.11	5º-LGB2.11.2 - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA CSC CSIEE
LG-B2.12	5º-LGB2.12.1 - Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA CCEC

LG-B2.12	5º-LGB2.12.2 - Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.	CCL CSC CCEC
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LG-B3.1	5º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, mediante notas, esquemas ou guións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CSIEE CAA

LG-B3.1	5º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CSIEE CAA
LG-B3.1	5º-LGB3.1.3 - Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	Utiliza os signos de puntuación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	5º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CSC CCEC

LG-B3.1	5º-LGB3.1.5 - Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	5º-LGB3.1.6 - Usa o diccionario durante a elaboración de textos.	Usa o diccionario durante a elaboración de textos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.2	5º-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións.	Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.</p>	CCL CAA CD

LG-B3.2	5º-LGB3.2.2 - Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CSC CCEC CAA
LG-B3.2	5º-LGB3.2.3 - Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA
LG-B3.2	5º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CSC CCEC

LG-B3.2	5º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos sinxelos.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CSC CAA
LG-B3.3	5º-LGB3.3.1 - Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...).		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.4	5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE

LG-B3.4	5º-LGB3.4.2 - Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
LG-B3.4	5º-LGB3.4.3 - Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
LG-B3.5	5º-LGB3.5.1 - Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.</p>	<p>CCL</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
LG-B3.5	5º-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos con certa autonomía.	Emprega procesadores de textos con certa autonomía.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.</p>	<p>CD</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>

LG-B3.5	5º-LGB3.5.3 - Utiliza, habitualmente, correctores de textos.	Utiliza, habitualmente, correctores de textos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.	CD CCL CAA CSIEE
LG-B3.5	5º-LGB3.5.4 - Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentaciónns elementais.	Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentaciónns elementais.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.	CD CCL CSIEE
LG-B3.6	5º-LGB3.6.1 - Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CSIEE CD

LG-B3.7	5º-LGB3.7.1 - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado en calquera soporte.	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CD CAA
LG-B3.7	5º-LGB3.7.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC
Bloque 4: Coñecemento da lingua							

LG-B4.1	5º-LGB4.1.1 - Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL CAA
LG-B4.1	5º-LGB4.1.2 - Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL CAA
LG-B4.1	5º-LGB4.1.3 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL CAA

LG-B4.1	5º-LGB4.1.4 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA
LG-B4.1	5º-LGB4.1.5 - Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.	Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA

LG-B4.2	5º-LGB4.2.1 - Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B4.2	5º-LGB4.2.2 - Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B4.3	5º-LGB4.3.1 - Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	Emprega con corrección os signos de puntuación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL

LG-B4.3	5º-LGB4.3.2 - Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL
LG-B4.3 4ºEP	LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL
LG-B4.3	5º-LGB4.3.3 - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL CSC CCEC

LG-B4.3 4ºEP	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CSC CCEC
LG-B4.4	5º-LGB4.4.1 - Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...	Usa diversos conectores básicos entre oracións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA
LG-B4.4	5º-LGB4.4.2 - Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA

LG-B4.5	5º-LGB4.5.1 - Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA
LG-B4.5 4º EP	LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA
LG-B4.5 4º EP	LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA
LG-B4.5	5º-LGB4.5.2 - Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.	Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA

LG-B4.6	5º-LGB4.6.1 - Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA
LG-B4.7	5º-LGB4.7.1 - Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.	Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CD
LG-B4.7	5º-LGB4.7.2 - Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.	Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL CAA

LG-B4.7	5º-LGB4.7.3 - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA
LG-B4.8	5º-LGB4.8.1 - Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL CCEC
LG-B4.8	5º-LGB4.8.2 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.	CCL CSC CCEC

LG-B4.9	5º-LGB4.9.1 - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CCEC
LG-B4.9	5º-LGB4.9.2 - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA
Bloque 5: Educación literaria							

LG-B5.1	5º-LGB5.1.1 - escoita, memoriza, e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral.	Escoita, memoriza, e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA CCEC
LG-B5.1	5º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Valora os textos da literatura oral galega.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B5.2	5º-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CCEC CD

LG-B5.2	5º-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.</p>	CCL CCEC CD
LG-B5.3	5º-LGB5.3.1 - Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta.</p>	CCL CCEC
LG-B5.3	5º-LGB5.3.2 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL

LG-B5.3	5º-LGB5.3.3 - Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Identifica e emprega algunhas figuras literarias.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CCEC CAA
LG-B5.3	5º-LGB5.3.4 - Identifica os temas recorrentes na literatura.	Identifica os temas recorrentes na literatura.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL CCEC
LG-B5.4	5º-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CCEC CSC

LG-B5.5	5º-LGB5.5.1 - Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	Participa en dramatizacións de textos literarios.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.</p>	CCL
LG-B5.6	5º-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B5.7	5º-LGB5.7.1 - Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CSC CCEC

LG-B5.7	5º-LG-B5.7.2 - Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.	CSC CCEC
---------	---	--	---	---	---	---	-------------

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	2020 - 2021		
NIVEL	5º PRIMARIA	ÁREA	Lingua Castelá (LC)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar							
LC-B1.1	5º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos: debates, exposicións planificadas, conversas...	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA CSC

LC-B1.1	5º-LCB1.1.2 - Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA
LC-B1.1	5º-LCB1.1.3 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA CSC
LC-B1.2	5º-LCB1.2.1 - Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL

LC-B1.2	5º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL
LC-B1.2	5º-LCB1.2.3 - Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL
LC-B1.3	5º-LCB1.3.1 - Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	Expresa as súas propias ideas comprensiblemente.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL

LC-B1.3	5º-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	Participa con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CD CAA CSC CSIEE
LC-B1.3	5º-LCB1.3.3 - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	Participa nas tarefas de aula.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.	CCL CAA CSC CSIEE

LC-B1.4	5º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse de acordo á súa idade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL
LC-B1.4	5º-LCB1.4.2 - Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL
LC-B1.5	5º-LCB1.5.1 - Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA

LC-B1.5	5º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Recoñece distintos tipos de textos.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA
LC-B1.5	5º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL
LC-B1.5	5º-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSC CSIEE

LC-B1.6	5º-LCB1.6.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA CCEC
LC-B1.7	5º-LCB1.7.1 - Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos.	Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA CSIEE
LC-B1.7	5º-LCB1.7.2 - Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)	Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA CSIEE

LC-B1.8	5º-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.8	5º-LCB1.8.2 - Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.	Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.8	5º-LCB1.8.3 - Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.	Participa en debates explicando as súas opinións e ideas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA CSC CSIEE

LC-B1.9	5º-LCB1.9.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.	Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CD CAA CSC
LC-B1.9	5º-LCB1.9.2 - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.			X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CSC
LC-B1.9	5º-LCB1.9.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.	CCL CAA CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							

LC-B2.1	5º-LCB2.1.1 - Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.</p>	CCL
LC-B2.1	5º-LCB2.1.2 - Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA
LC-B2.1	5º-LCB2.1.3 - Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.	Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL CAA

LC-B2.1	5º-LCB2.1.4 - Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	Resume textos lidos adecuados a súa idade.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.1 - Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.3 - Identifica as palabras clave dun texto.	Identifica as palabras clave dun texto.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA

LC-B2.2	5º-LCB2.2.4 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.5 - Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CMCT CAA
LC-B2.2	5º-LCB2.2.6 - Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	Interpreta mapas conceptuais sinxelos.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA

LC-B2.3	5º-LCB2.3.1 - Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler textos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B2.3	5º-LCB2.3.2 - Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	Le en función dos seus gustos e finalidade persoal.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B2.4	5º-LCB2.4.1 - Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CD

LC-B2.4	5º-LCB2.4.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CSIEE CD
LC-B2.4	5º-LCB2.4.3 - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA CSIEE
LC-B2.4	5º-LCB2.4.4 - Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA CSIEE

LC-B2.5	5º-LCB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CAA CSC
LC-B2.6	5º-LCB2.6.1 - Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.	Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta.</p>	CCL CAA
LC-B2.6	5º-LCB2.6.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta.</p>	CCL CAA CSC

LC-B2.7	5º-LCB2.7.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.	CCL CD CAA
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LC-B3.1	5º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas,	Escribe distintos tipos de textos.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA CD

	instruções, normas...						
LC-B3.1	5º-LCB3.1.2 - Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA

LC-B3.1	5º-LCB3.1.3 - Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B3.1	5º-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA CSIEE CCEC CD
LC-B3.1	5º-LCB3.1.5 - Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA CSIEE

LC-B3.1	5º-LCB3.1.6 - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA CD
LC-B3.2	5º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC
LC-B3.3	5º-LCB3.3.1 - Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	Aplica os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL

LC-B3.3	5º-LCB3.3.2 - Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL
LC-B3.3	5º-LCB3.3.3 - Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CSIEE CD
LC-B3.3	5º-LCB3.3.4 - Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA CSIEE

LC-B3.3	5º-LCB3.3.5 - Amona na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	Amona na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B3.4	5º-LCB3.4.1 - Utiliza habitualmente o dicionario en diferentes soportes, no proceso de escritura.	Utiliza habitualmente o dicionario en diferentes soportes, no proceso de escritura.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA
LC-B3.5	5º-LCB3.5.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA

LC-B3.5	5º-LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA CSIEE CD
LC-B3.6	5º-LCB3.6.1 - Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.	CCL CSC

LC-B3.7	5º-LCB3.7.1 - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas.	Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos e buscar información.		X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.	CCL CD CAA
LC-B3.8	5º-LCB3.8.1 - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL CAA
Bloque 4: Coñecemento da lingua							

LC-B4.1	5º-LCB4.1.1 - Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL
LC-B4.1 4º EP	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados. (A sílaba. Ditongos e hiatos)	Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL

LC-B4.1	5º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL
LC-B4.1	5º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.	Diferenza familias de palabras.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta.</p>	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.1 - Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos e frases feitas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta.</p>	CCL

LC-B4.2	5º-LCB4.2.2 - Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.4 - Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.	Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos producidos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.	CCL
LC-B4.2	5º-LCB4.2.5 - Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL

LCB4.2 4ºEP	LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL
LC-B4.3	5º-LCB4.3.1 - Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA
LC-B4.3	5º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA

LC-B4.3	5º-LCB4.3.3 - Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.1 - Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.	Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta.</p>	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL

LC-B4.4	5º-LCB4.4.3 - Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.4 - Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.5 - Aplica as normas do uso do til nos textos de elaboración propia.	Aplica as normas do uso do til nos textos de elaboración propia.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL
LC-B4.4	5º-LCB4.4.6 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL

LC-B4.5	5º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CD.</p>	CCL CD CAA
LC-B4.6	5º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.</p>	CCL CSC
LC-B4.7	5º-LCB4.7.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.</p>	CCL CAA CSC
Bloque 5: Educación Literaria							

LC-B5.1	5º-LCB5.1.1 - Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL CCEC
LC-B5.2	5º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA.	CCL CAA CCEC
LC-B5.2	5º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL CAA

LC-B5.3	5º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.</p>	CCL CCEC
LC-B5.3	5º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CCEC
LC-B5.4	5º-LCB5.4.1 - Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Crea sinxelos textos literarios a partir de pautas ou modelos dados.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión escrita.</p>	CCL CAA CSIEE CCEC

LC-B5.5	5º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.</p>	CCL CAA CSC CCEC
LC-B5.5	5º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica expresión e comprensión oral.</p>	CCL CAA CCEC
LC-B5.6	5º-LCB5.6.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica lectura en voz alta.</p>	CCL CAA CCEC

LC-B5.7	5º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CSC.	CCL CSC CCEC
---------	---	---	---	---	---	---	--------------------

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	2020 - 2021		
NIVEL	5º PRIMARIA	ÁREA	Valores Sociais e Cívicos (VSC)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa							

VSC-B1.1	5º-VSCB1.1.1 - Actúa de forma respectable e digna.	Actúa de forma respectable.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.2	5º-VSCB1.2.1 - Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CAA
VSC-B1.2	5º-VSCB1.2.2 - Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.2	5º-VSCB1.2.3 - Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC CSIEE CCL
VSC-B1.3	5º-VSCB1.3.1 - Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos	Valora o esforzo individual propio e das compañeiras e compañeiros.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.3	5º-VSCB1.3.2 - Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando	Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CAA CSIEE

	propostas de mellora.						
VSC-B1.4	5º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B1.4	5º-VSCB1.4.2 - Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE CAA
VSC-B1.5	5º-VSCB1.5.1 - Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.	Identifica problemas sociais e cívicos e achega solucións.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B1.5	5º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	Identifica problemas sociais e cívicos e achega solucións.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL
VSC-B1.6	5º-VSCB1.6.1 - Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais							
VSC-B2.1	5º-VSCB2.1.1 - Emprega apropiadamente os	Emprega os elementos da comunicación verbal e non verbal,			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL

	elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	para expresar opinión, sentimentos e emocións.				INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC
VSC-B2.1	5º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC CAA CSIEE
VSC-B2.2	5º-VSCB2.2.1 - Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	Dialoga interpretando o que oe.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC
VSC-B2.2	5º-VSCB2.2.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Detecta sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.2	5º-VSCB2.2.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Escoita activamente, demostrando interese polas outras persoas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CAA CSIEE CSC CCL
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.1 - Comunícase empregando expresións para mellorar a	Comunícase facilitando o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CSC

	comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.					INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.2 - Comparte sentimentos durante o diálogo.	Comparte sentimentos durante o diálogo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.3 - Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CCL CSC CSC
VSC-B2.3	5º-VSCB2.3.4 - Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC CSC
VSC-B2.4	5º-VSCB2.4.1 - Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.4	5º-VSCB2.4.2 - Emprega a linguaxe positiva.	Emprega a linguaxe positiva.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CCL CSC
VSC-B2.5	5º-VSCB2.5.1 - Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais	Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC

	persoas.						
VSC-B2.5	5º-VSCB2.5.2 - Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC
VSC-B2.6	5º-VSCB2.6.1 - Interacciona con empatía.	Interacciona con empatía.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC CCL CSIEE
VSC-B2.6	5º-VSCB2.6.2 - Emprega diferentes habilidades sociais.	Emprega algunhas habilidades sociais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC
VSC-B2.7	5º-VSCB2.7.1 - Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC
VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.1 - Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Participa activamente nas dinámicas da clase.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC CSIEE
VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.2 - Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC CSIEE

VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.3 - Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC CSIEE
VSC-B2.8	5º-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.	Expón mediante historias as características da relación da amizade.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CCL CSC CCEC CD CAA
Bloque 3: A convivencia e os valores sociais							
VSC-B3.1	5º-VSCB3.1.1 - Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Resolve problemas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.1	5º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.2	5º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	5º-VSCB3.2.2 - Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CAA CSIEE

	iguais.					INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC
VSC-B3.2	5º-VSCB3.2.3 - Respeita as regras durante o traballo en equipo.	Respeita as regras da clase.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC
VSC-B3.3	5º-VSCB3.3.1 - Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC
VSC-B3.3	5º-VSCB3.3.2 - Participa na elaboración das normas da aula.	Participa na elaboración das normas da aula.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC
VSC-B3.3	5º-VSCB3.3.3 - Respeita as normas do centro escolar	Respeita as normas do centro escolar.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC
VSC-B3.4	5º-VSCB3.4.1 - Resolve os conflitos de modo construtivo.	Resolve os conflitos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.4	5º-VSCB3.4.2 - Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE

VSC-B3.4	5º-VSCB3.4.3 - Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CCL CSC
VSC-B3.4	5º-VSCB3.4.4 - Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.5	5º-VSCB3.5.1 - Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CAA CSC
VSC-B3.5	5º-VSCB3.5.2 - Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.5	5º-VSCB3.5.3 - Describe condutas solidarias.	Describe condutas solidarias.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CCL
VSC-B3.6	5º-VSCB3.6.1 - Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC

VSC-B3.6	5º-VSCB3.6.2 - É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B3.6	5º-VSCB3.6.3 - Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	Colabora en causas altruístas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.7	5º-VSCB3.7.1 - Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.</p>	CSC
VSC-B3.7	5º-VSCB3.7.2 - Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.7	5º-VSCB3.7.3 - Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.8	5º-VSCB3.8.1 - Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	Recoñece o carácter universal dos dereitos humanos.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CSC CCL

						INSTRUMENTOS: Escala de observación.	
VSC-B3.8	5º-VSCB3.8.2 - Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.	Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL
VSC-B3.8	5º-VSCB3.8.3 - Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	Axuíza as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.9	5º-VSCB3.9.1 - Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.	Argumenta a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CCEC CSC
VSC-B3.9	5º-VSCB3.9.2 - Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	Descubre e axuíza criticamente casos de desigualdade e discriminación.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE

VSC-B3.10	5º-VSCB3.10.1 - Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	Diferencia actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.10	5º-VSCB3.10.2 - Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	Respecta ás persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC CSIEE
VSC-B3.10	5º-VSCB3.10.3 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Valores.	CSC CSIEE
VSC-B3.11	5º-VSCB3.11.1 - Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC
VSC-B3.11	5º-VSCB3.11.2 - Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL
VSC-B3.11	5º-VSCB3.11.3 - Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE

VSC-B3.12	5º-VSCB3.12.1 - Expresa as notas características da convivencia democrática.	Expresa as notas características da convivencia democrática.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL
VSC-B3.12	5º-VSCB3.12.2 - Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL
VSC-B3.13	5º-VSCB3.13.1 - Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.	Explica as causas e consecuencias da intervención humana no medio.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.13	5º-VSCB3.13.2 - Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.	Investiga a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CAA CSIEE CMCT
VSC-B3.13	5º-VSCB3.13.3 - Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.	Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL
VSC-B3.14	5º-VSCB3.14.1 - Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CD CSC

						INSTRUMENTOS: Escala de observación.	
VSC-B3.14	5º-VSCB3.14.2 - Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CD CSC
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.1 - Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.	Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.2 - Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.	Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL CMCT CD
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.3 - Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CD CAA
VSC-B3.15	5º-VSCB3.15.4 - Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL CMCT CD
VSC-B3.16	5º-VSCB3.16.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos	Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CSC CSIEE CAA

	accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.				INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CMCT
VSC-B3.16	5º-VSCB3.16.2 - Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL
VSC-B3.16	5º-VSCB3.16.3 - Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCL CSIEE

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	2020-2021		
NIVEL	5º PRIMARIA	ÁREA	Matemáticas (MT)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas							
MT-B1.1	5º-MTB1.1.1 - Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Identifica algúns patróns, regularidades ou leis matemáticas en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA	CMCT CAA

MT-B1.2	5º-MTB1.2.1 - Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	Realiza algunha estimación sobre os resultados esperados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	CMCT CAA
MT-B1.3	5º-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	Distingue entre problemas e exercicios.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	CMCT CSIEE CAA
MT-B1.3	5º-MTB1.3.2 - Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	CMCT CAA CCL
MT-B1.4	5º-MTB1.4.1 – Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	CMCT CAA CSIEE

MT-B1.5	5º-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos aprendendo para situacións futuras semellantes.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	<p>CMCT CAA CSIEE</p>
---------	--	---	---	---	---	--	-------------------------------

Bloque 2: Números

MT-B2.1	5º-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Identifica os números romanos.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas</p>	<p>CMCT CCEC</p>
MT-B2.1	5º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Le, escribe e ordena números en textos numéricos e da vida cotiá.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>

MT-B2.2	5º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta números en textos numéricos e da vida cotiá.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>
MT-B2.2	5º-MTB2.2.2 - Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns neutros.	Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
MT-B2.3	5º-MTB2.3.1 - Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	Reduce dúas ou máis fraccións	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
MT-B2.3	5º-MTB2.3.2 - Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p>	CMCT

						INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	
MT-B2.3	5º-MTB2.3.3 - Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Ordena fraccións.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	CMCT
MT-B2.4	5º-MTB2.4.1 - Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Rúbrica resolución de operacións.	CMCT

MT-B2.4	5º-MTB2.4.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, estableciendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais e na resolución de problemas.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>
MT-B2.4	5º-MTB2.4.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estrategias.	Estima e comproba resultados	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
MT-B2.5	5º-MTB2.5.1 - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de operaciones</p>	<p>CMCT</p>
MT-B2.5	5º-MTB2.5.2 - Realiza operacións con números decimais.	Realiza operacións con números decimais.	X			<p>PROCEDEMENTOS Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de operaciones</p>	<p>CMCT</p>

MT-B2.6	5º-MTB2.6.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números na resolución de problemas e en situacións cotiás.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de operaciones</p>	CMCT
MT-B2.6	5º-MTB2.6.2 - Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	Descompón de forma aditiva números menores de un millón	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
MT-B2.6	5º-MTB2.6.3 - Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Proba específica</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva</p>	CMCT

MT-B2.6	5º-MTB2.6.4 - Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	X			PROCEDEMENTOS: Proba específica INSTRUMENTOS: Proba obxectiva	CMCT
MT-B2.6	5º-MTB2.6.5 - Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	Calcula divisores de calquera número menor de 100.	X			PROCEDEMENTOS: Proba específica INSTRUMENTOS: Proba obxectiva	CMCT
MT-B2.6	5º-MTB2.6.6 - Calcula o mcm e o mcd.	Calcula o mcm e o mcd.	X			PROCEDEMENTOS: Proba específica INSTRUMENTOS: Proba obxectiva	CMCT
MT-B2.6	5º-MTB2.6.7 - Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.	Descompón números decimais	X			PROCEDEMENTOS: Proba específica. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva	CMCT

MT-B2.6	5º-MTB2.6.8 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Elabora estratexias de cálculo mental.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica para resolución de operacións.</p>	CMCT CAA
MT-B2.6	5º-MTB2.6.9 - Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	Estima e redondea o resultado de un cálculo.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Proba específica.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva</p>	CMCT CAA
MT-B2.7	5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	Resolve problemas sobre os contidos traballados.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica para resolución de problemas</p>	CMCT CAA CCL CSIEE

MT-B2.7	5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas e recoñece que hai outras formas de resolvelo.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica para resolución de problemas</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CCL CSIEE</p>
---------	---	---	---	--	--	---	--

Bloque 3: Medida

MT-B3.1	5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de CAA</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL CAA</p>
---------	--	--	--	---	---	---	--------------------------------

MT-B3.1	5º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Mide con instrumentos, utilizando unidades convencionais e non convencionais.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de CAA</p>	CMCT CAA
MT-B3.2	5º-MTB3.2.1 - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de operacións</p>	CMCT
MT-B3.2	5º-MTB3.2.2 - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
MT-B3.2	5º-MTB3.2.3 - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	Compara medidas dunha mesma magnitude.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas</p>	CMCT

MT-B3.2	5º-MTB3.2.4 - Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.	Compara superficies de figuras planas por superposición.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas</p>	CMCT
MT-B3.3	5º-MTB3.3.1 - Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.	Realiza equivalencias entre horas e minutos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
MT-B3.4	5º-MTB3.4.1 - Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.	Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	CMCT CAA
MT-B3.4	5º-MTB3.4.2 – Mide ángulos usando instrumentos convencionais.	Mide ángulos usando instrumentos convencionais.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
MT-B3.5	5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estrategias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo,	Resolve algúns problemas de medida.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de problemas.</p>	CMCT CAA CSIEE

	argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.						
--	--	--	--	--	--	--	--

Bloque 4: Xeometría

MT-B4.1	5º-MTB4.1.1 - Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice	Identifica ángulos en diferentes posicións.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas INSTRUMENTOS: Probas obxectivas	CMCT
---------	---	---	--	--	---	--	------

MT-B4.1	5º-MTB4.1.2 - Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.	Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	CMCT
---------	---	---	--	--	---	---	------

MT-B4.1	5º-MTB4.1.3 - Realiza ampliacións e reducións.	Realiza ampliacións e reducións.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	CMCT
---------	--	----------------------------------	--	--	---	---	------

MT-B4.2	5º-MTB4.2.1 - Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	Calcula o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas.	CMCT
---------	---	--	--	--	---	------------------------------------	------

						INSTRUMENTOS: Probas obxectivas	
MT-B4.2	5º-MTB4.2.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras en situacións da vida diaria.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas	CMCT CAA
MT-B4.3	5º-MTB4.3.1 - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular	Identifica algúns elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda e arco.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas	CMCT
MT-B4.3	5º-MTB4.3.2 - Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.	Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas a partir doutras.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas	CMCT
MT-B4.4	5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das	Resolve algúns problemas xeométricos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Resolución de problemas	CMCT CAA CCL CSIEE

	relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.						
MT-B4.4	5º-MTB4.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	Participa na resolución de problemas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de problemas.</p>	CMCT CAA
Bloque 5: Estatística e probabilidade							
MT-B5.1	5º-MTB5.1.1 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA</p>	CMCT CAA

MT-B5.1	5º-MTB5.1.2 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas INSTRUMENTOS: Probas obxectivas	CMCT CAA
MT-B5.2	5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	Realiza análise sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA	CMCT CAA CCL
MT-B5.3	5º-MTB5.3.1 - Identifica situacións de carácter aleatorio.	Identifica situacións de carácter aleatorio.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas INSTRUMENTOS: Probas obxectivas	CMCT
MT-B5.3	5º-MTB5.3.2 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías).	Realiza estimacións sobre algúns xogos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Rúbrica CAA	CMCT CAA

MT-B5.4	5º-MTB5.4.1 - Resuelve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de problemas</p>	<p>CMCT CAA CCL CSIEE</p>
MT-B5.4	5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre a resolución de problemas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de resolución de problemas</p>	<p>CMCT CAA CCL CSIEE</p>

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	2020-2021		
NIVEL	5º PRIMARIA	ÁREA	Ciencias da Natureza (CN)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	
Bloque 1: Iniciación á actividade científica							
CN-B1.1	5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	Busca, selecciona e organiza información concreta e analízaa.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.	CCL CSIEE CAA CD CMCT

CN-B1.1	5º-CNB1.1.2 - Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada algún contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de exposición oral.</p>	CCL CMCT
CN-B1.1	5º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.)	Emprega con certa autonomía o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	CCL CSIEE CMCT CD
CN-B1.1	5º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Manexa algunhas estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	CMCT CAA CCL
CN-B1.1	5º-CNB1.1.5 - Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.	Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	CAA CMCT CD

CN-B1.1	5º-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Coñece e aplica algunhas estratexias de acceso e traballo na rede.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	<p>CAA</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p>
CN-B1.2	5º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta certa autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisión.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CMCT</p>
CN-B1.3	5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Utiliza algunhas estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando certas habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	<p>CAA</p> <p>CSC</p> <p>CMCT</p> <p>CSIEE</p>
CN-B1.3	5º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	<p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CD</p>

CN-B1.3	5º-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de exposición oral.</p>	<p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CMCT</p>
CN-B1.4	5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de exposición oral.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
CN-B1.4	5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de exposición oral.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>

Bloque 2: O ser humano e saúde							
CN-B2.1	5º-CNB2.1.1 - Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.	Identifica e localiza algún dos principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
CN-B2.1	5º-CNB2.1.2 - Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	Identifica algunha das principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica alguna das principais funcións.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
CN-B2.3	5º-CNB2.3.1 - Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.	Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	<p>CMCT</p> <p>CSC</p>

CN-B2.3	5º-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	Coñece algún dos principios das dietas equilibradas, e elabora algún menús variados identificando ás prácticas saudables.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análisis de producións do alumnado.</p> <p>INSTRUMENTOS: Traballos de aplicación e síntesis.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
CN-B2.3	5º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CSC</p>
Bloque 3: Os seres vivos							
CN-B3.1	5º-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando alguna das principais características e algunhas funcións de cada un deles.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>

CN-B3.2	5º-CNB3.2.2 - Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	Utiliza algunha guía na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	CMCT
CN-B3.3	5º-CNB3.3.1 - Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.	Coñece e explica algunhas das principais características e compoñentes dun ecosistema.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT CCL
CN-B3.3	5º-CNB3.3.2 - Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.	Investiga con certo criterio científico, ecosistemas próximos.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análisis de producións do alumnado.</p> <p>INSTRUMENTOS: Traballos de aplicación e síntesis.</p>	CMCT CCL

CN-B3.3	5º-CNB3.3.3 - Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.	Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CSC</p>
CN-B3.3	5º-CNB3.3.4 - Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	<p>CMCT</p>
CN-B3.3	5º-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica Búsqueda de información.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CD</p>
Bloque 4: Materia e enerxía							

CN-B4.1	5º-CNB4.1.1 - Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).	Coñece e clasifica algún materiais segundo as súas propiedades	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.</p>	CMCT
CN-B4.2	5º-CNB4.2.1 - Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CMCT
CN-B4.2	5º-CNB4.2.2 - Describe a diferenza entre masa e volume.	Describe a diferenza entre masa e volumen.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CMCT CCL
CN-B4.2	5º-CNB4.2.3 - Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.	Identifica e explica algunhas das principais características da flotación nun medio líquido.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CMCT CCL

CN-B4.3	5º-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo	Identifica e explica algunhas das diferenzas entre enerxías renovables e non renovables			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
CN-B4.4	5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	Realiza algunhas experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análises de producións do alumnado</p> <p>INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntesis.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CCL</p> <p>CD</p>
CN-B4.4	5º-CNB4.4.2 - Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.	Identifica algúns produtos químicos habituais no fogar e algún dos posibles riscos para o organismo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas Obxectivas.</p>	<p>CMCT</p>

CN-B4.4	5º-CNB4.4.3 - Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.	Identifica e explica algún dos símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
CN-B4.4	5º-CNB4.4.4 - Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.	Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CMCT
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas							
CN-B5.1	5º-CNB5.1.1 - Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico e constrúe un.	Observa e identifica algún dos elementos dun circuíto eléctrico.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntesis.</p>	CMCT CSIEE

CN-B5.1	5º-CNB5.1.2 - Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.	Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as</p> <p>INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntesis.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
CN-B5.1	5º-CNB5.1.3 – Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.	Expón algúns exemplos de materiais condutores e illantes.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as</p> <p>INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntesis.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>

CN-B5.2	5º-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.	Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
CN-B5.2	5º-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.	Valora a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica búsqueda de información.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>

CN-B5.2	5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina.	X			PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica de exposición oral.	CMCT CCL CSC CCEC
---------	--	---	---	--	--	--	----------------------------

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	2020-21						
NIVEL	5º PRIMARIA			ÁREA	Ciencias Sociais (CS)		

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	C.C.
Bloque 1: Contidos comúns							

CS-B1.1	5º-CSB1.1.1 – Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca algunha nformación (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona algunha a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica búsqueda de información.</p>	<p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CMCT</p> <p>CCL</p>
---------	--	--	--	---	---	--	---

CS-B1.1	5º-CSB1.1.2 - Manifiesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p>
CS-B1.1	5º-CSB1.1.3 - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>

CS-B1.2	5º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CSC CAA
CS-B1.2	5º-CSB1.2.2 - Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CSC CAA
CS-B1.3	5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Emprega de maneira axeitada certo vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	CCL CAA CMCT CSC

CS-B1.3	5º-CSB1.3.2 – Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de exposición oral</p>	<p>CCL</p> <p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p>
CS-B1.3	5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Analiza informacións relacionadas coa área.			X	<p>PROCEDEMENTOS Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de búsqueda de información.</p>	<p>CCL</p> <p>CD</p> <p>CMCT</p> <p>CSC</p>
Bloque 2: O mundo que nos rodea							
CS-B2.1	5º-CSB2.1.1 - Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	Describe como é e de que forma se orixinou o Universo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>

CS-B2.2	5º-CSB2.2.1 - Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	Describe as características do Sistema Solar.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
CS-B2.3	5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	Define e representa o movemento de translación terrestre.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>

CS-B2.3	5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.	Explica o día e a noite.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>
CS-B2.3	5º-CSB2.3.3 - Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	Define a translación da Lúa			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
CS-B2.4	5º-CSB2.4.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos	Identifica e clasifica os diferentes					

	de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	tipos de mapas.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	CMCT CAA
CS-B2.5	5º-CSB2.5.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.	Define clima e nomea os seus elementos.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	CMCT CCL
CS-B2.6	5º-CSB2.6.1 - Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.	Explica que é unha zona climática.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	CMCT CCL
CS-B2.6	5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.	CMCT CAA CCL

CS-B2.7	5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	Define paisaxe, identifica os seus elementos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p>
CS-B2.8	5º-CSB2.8.1 - Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
CS-B2.8	5º-CSB2.8.2 - Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	Sitúa nun mapa algún dos mares, océanos e os grandes ríos de España.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CMCT
CS-B2.9	5º-CSB2.9.1 - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Explica a importancia do coidado do medio.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de expresión oral.</p>	<p>CSC</p> <p>CCL</p>

CS-B2.9	5º-CSB2.9.2 - Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.		X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de cotexo.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p>
Bloque 3: Vivir en sociedade							
CS-B3.1	5º-CSB3.1.1 - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.	Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de cotexo.</p>	<p>CSC</p> <p>CCL</p>
CS-B3.2	5º-CSB3.2.1 - Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	Identifica as principais institucións do Estado español.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CSC</p> <p>CCL</p>

CS-B3.2	5º-CSB3.2.2 - Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	Identifica e comprende a división de poderes do Estado.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CSC</p> <p>CCL</p>
CS-B3.3	5º-CSB3.3.1 - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.	Localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CSC</p> <p>CCL</p>
CS-B3.4	5º-CSB3.4.1 - Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	Valora, partindo da realidade do estado español, certos aspectos da diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de cotexo.</p>	<p>CSC</p> <p>CCL</p>

CS-B3.5	5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	Define demografía e poboación.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
CS-B3.5	5º-CSB3.5.2 - Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	Interpreta unha pirámide de poboación	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de cotexo.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
CS-B3.6	5º-CSB3.6.1 - Describe os principais rasgos da poboación española.	Describe os principais rasgos da poboación española.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p>
CS-B3.6	5º-CSB3.6.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Explica o proceso da evolución da poboación en España	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p>

CS-B3.6	5º-CSB3.6.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.	Describe algúns dos factores que condicionan a distribución da poboación española.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	CCL CSC
CS-B3.6	5º-CSB3.6.4 - Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.	Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	CSC
CS-B3.7	5º-CSB3.7.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país	Explica o éxodo rural, a emigración a Europa,	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	CSC CCL
CS-B3.7	5º-CSB3.7.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	Identifica os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	CSC CCL

CS-B3.8	5º-CSB3.8.1 - Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.	Identifica e define materias primas e produto elaborado.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CSC</p> <p>CCL</p>
CS-B3.8	5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.	Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CMCT</p>
CS-B3.9	5º-CSB3.9.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Identifica os tres sectores de actividades económicas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CSC</p> <p>CMCT</p>
CS-B3.9	5º-CSB3.9.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p>
Bloque 4: As pegadas do tempo							

CS-B4.1	5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CSC CMCT</p> <p>CCL CCEC</p>
CS-B4.2	5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.	Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas obxectivas.</p>	<p>CSC CMCT CAA CCEC</p>
CS-B4.3	5º-CSB4.3.1 – Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	<p>CSC CMCT CAA CCEC</p>
CS-B4.4	5º-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	<p>CMCT CSC CCEC</p>

CS-B4.4	5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas	Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	<p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CCL</p>
CS-B4.4	5º-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	<p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CAA</p>
CS-B4.4	5º-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.</p>	<p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p>
CS-B4.4	5º-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron	Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSC</p>

	nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.	durante a Idade Media				INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.	
CS-B4.4	5º-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).	Explica as características da Idade Moderna		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica de tarefas na aula.	CSC CCL CCEC
CS-B4.5	5º-CSB4.5.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellor	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de cotexo.	CSC CCEC

CS-B4.6	5º-CSB4.6.1 - Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.		X		PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de cotexo.	CSC CCEC
---------	--	--	--	---	--	---	-----------------

ESTÁNDARES QUE NON SE TRABALLARON O CURSO PASADO (Ámbito científico-matemático)

MATEMÁTICAS

MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.

MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.

MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.

MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.

MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.

MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.

MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.

MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.

MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisión.

MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpre-tando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.

CIENCIAS NATURAIS

CNB3.1.1.Observa,identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.

CNB3.1.2.Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.

CNB3.1.3.Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.

CNB3.1.4.Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.

CNB3.2.1.Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.

CIENCIAS SOCIAIS

CSB3.5.1.Define demografía e com-prende os principais conceptos demográficos.

CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.

CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.

CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.

CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.

CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización

5. Concrecións metodolóxicas que require a materia.

Como norma xeral desenvolverase unha metodoloxía que atenda á diversidade e permita acadar as competencias clave sinaladas pola lexislación vixente. Traballaremos con tarefas relacionadas cos centros de interese e utilizaremos o enfoque de proxectos. Deseñaranse actividades multinivel que permitan que cada alumna e alumno acceda a elas segundo a súa capacidade, podendo ter niveis sinxelos e de enriquecemento ademais de potenciar o uso de recursos materiais variados entre os que as TIC teñen que ter un papel importante. Seguiranse os principios de aprendizaxe globalizadora e integradora, así como os de aprendizaxe significativa. Tenderase á utilización de métodos que permitan aprender desde a realidade, a actualidade e sucesos do día a día e desde as concepcións previas.

O xogo tomará un papel importante á hora de realizar actividades: concursos, imitacións, investigacións... como vía de aprendizaxe. Buscarase que a “gammificación” estea presente nunha gran porcentaxe de momentos intentado potenciar ao máximo as habilidades dos nenos e das nenas a través da experimentación e o xogo, posto que mediante a experiencia e a diversión consideramos que é máis doado alcanzar aprendizaxes máis significativos e funcionais. É unha técnica de aprendizaxe que traslada a mecánica dos xogos ao ámbito educativo co fin de conseguir mellores resultados, xa sexa para absorber mellor algúns contidos, mellorar algunha habilidade ou ben recompensar accións concretas, entre outros obxectivos.

Na aula estaremos moi atentos á actualidade, ás conmemoracións, a ideas e propostas que xurdan espontaneamente no grupo... Será esta unha forma máis divertida, interesante, motivadora... para traballar os contidos que propoñen os libros dixitais, ao tempo que ampliamos coñecemento cultural e reforzamos valores de convivencia, tolerancia, solidariedade ...

As liñas metodolóxicas desta programación parten tamén da idea de que na nosa sociedade o acceso a información é cada día maior, polo que a escola debe ofrecer as ferramentas necesarias para que o alumnado saiba buscar, localizar, comprender, expresar e valorar segundo o seu pensamento, esa información.

As ideas metodolóxicas principais nas que se basea esta programación, e que nos levan a actuar de determinadas maneiras son as seguintes:

- A aprendizaxe buscada debe ser significativa e funcional, na que partimos sempre dos coñecementos que os alumnos xa teñen para relacionalos de maneira significativa cos novos que queremos ensinarlles, ademais de impartir coñecementos útiles para a vida diaria que estean relacionados co mundo que lles rodea, posto que ou seu ámbito é outro tema que tamén teremos en conta á hora de elaborar as nosas clases.
- O enfoque será globalizado, traballaremos contidos e áreas de maneira global, posto que en realidade as partes estudadas non son independentes unhas das outras, senón que se relacionan estreitamente.
- Calquera instante cos nenos e coas nenas será un bo momento para educar, para ensinarlles cousas útiles para a súa vida diaria, tanto cando esteamos na aula impartindo unha área concreta, como durante unha saída, ou mesmo ás baixadas ao patio, biblioteca, actividades... onde os nenos e as nenas poderán aprender dende conceptos necesarios para a vida diaria como normas de convivencia e respecto, ao que lle daremos grande importancia.
- Traballaremos nun clima de seguridade e confianza onde as rapazas e os rapaces poidan preguntar e plantexar as súas ideas

libremente, dentro do respecto, tanto aos seus compañeiros como ás súas mestras, mellorando así a comunicación na clase. Favorecerase a relación entre os alumnos e a posibilidade de que entre eles solucionen ás súas dúbidas. Non pretendemos practicar unha ensinanza na que os alumnos sexan simples receptores da información, senón que tamén participen no desenvolvemento da súa propia aprendizaxe.

- Teremos en conta o nivel de desenvolvemento dos nenos e das nenas, e de que non todos e todas van ao mesmo ritmo, pero sobre todo, o que máis nos interesa é a motivación do alumnado pola súa aprendizaxe e polos novos coñecementos que se lles imparten, que sintan curiosidade máis alá da innata, e que se preocupen por seguir ampliando os seus coñecementos, e para iso debemos facerlles que fagan o seu propio coñecemento e que se vexan empurrados a coñecer cada día máis.
- Na programación está sempre presente a importancia das aprendizaxes significativas que ofrece a diario a vida cotiá. Pretendemos xerar o cariño e a actitude positiva cara ás materias organizando unha programación que traballe con materias atractivas para todo o alumnado.
- A organización da aula estará condicionada pola situación da pandemia da COVID-19, e seguindo o protocolo do centro, a distribución do alumnado será de xeito individual, en filas e mantendo unha distancia dun metro entre o centro dunha cadeira e outra.

LINGUA GALEGA E LINGUA CASTELÁ

- Traballar de xeito competencial na aula supón un cambio metodolóxico importante: o docente pasa a ser un xestor de coñecemento para as alumnas e os alumnos, que adquiren un maior grao de protagonismo.
- O uso das TIC é un elemento para favorecer a construción de aprendizaxes con sentido, xa que nos permite motivar ao alumnado, contextualizar o contido obxecto de aprendizaxe, facilitar a relación da nova aprendizaxe con contextos reais, facilitar a transferencia, xeneralizar e ampliar o contido e facilitar a elaboración de síntese e a transferencia do coñecemento.
- A comunicación oral axustarase ás distintas situacións de comunicación, coidando a planificación e a exposición dos discursos orais, remarcando a importancia dos elementos non verbais e incluíndo actividades que faciliten a autoavaliación e a heteroavaliación.
- Realizaranse exposicións orais, tanto en lingua galega como en lingua castelá, relacionadas cos proxectos acordados.
- Comprobarase que se dea a axeitada comprensión oral dos textos emitidos.
- Os textos que se traballen estarán relacionados cos distintos contextos sociais (persoais, académicos e sociais) e diferentes tipoloxías, atendendo tanto á forma como á intención comunicativa.
- As lecturas elixiranse atendendo a estes criterios:
 1. Aprendizaxe e obtención de pracer coa lectura das mesmas.
 2. Busca de información.
 3. Comprensión e interpretación de textos significativos.

- Os textos literarios elixidos desenvolverán a capacidade crítica e creativa do alumnado, enriquecerán a súa experiencia do mundo e favorecerán o coñecemento do mesmo.
- No proceso de escritura daráselle importancia por igual ás tres fases: planificación do escrito, redacción e revisión de borradores e produción do texto definitivo. A aprendizaxe das normas gramaticais e ortográficas será funcional e significativa, ligada ao proceso de lectura e escritura.
- Dedicaráselle un tempo diario á lectura na clase.
- As actividades de coñecemento da lingua partirán sempre dos coñecementos previos e realizaranse nun contexto significativo.

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

O traballo nesta materia basearase fundamentalmente nos seguintes aspectos:

- Formación do alumnado no respecto dos dereitos humanos e das liberdades fundamentais e preparación para asumir unha vida responsable nunha sociedade libre e tolerante coas diferenzas.
- Orientación das alumnas e dos alumnos na comprensión da realidade social, na resolución de conflitos de forma reflexiva, na creación dun sistema de valores propios, na participación activa na vida cívica de forma pacífica e democrática, no diálogo e no respecto dos valores universais.
- A realización de debates en contextos da vida cotiá será moi importante, partindo das experiencias, problemas e intereses do alumnado para que cada un desenvolva a capacidade de asumir os seus deberes e defender os seus dereitos, respectando outros puntos de vista, recoñecendo os propios valores e limitacións para exercer unha cidadanía activa e desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da vida.

- A materia de Valores sociais e cívicos contribuirá a que o alumnado mellore a súa competencia para aprender e ter iniciativa, estimulando a motivación, o esforzo e as capacidades de reflexión, síntese e estruturación. Axudaraos, ademais, a enfrontarse aos problemas, experimentar, traballar de forma independente, tomar decisións e xerar alternativas persoais.

MATEMÁTICAS

- O traballo na área de matemáticas estará asentado na experiencia, utilizándo as matemáticas en contextos funcionais relacionados con situacións da vida cotiá, para ir adquirindo progresivamente coñecementos máis complexos a partir das experiencias e dos coñecementos previos.
- Os procesos de resolución de problemas constitúen un dos eixes principais da actividade matemática e deben ser fonte e soporte principal da aprendizaxe xa que na resolución dun problema requírense e utilízanse moitas das capacidades básicas: ler, reflexionar, planificar o proceso de resolución, establecer estratexias e procedementos e revisalos, modificar o plan se é necesario e comprobar a solución se se encontrou.
- Coas matemáticas preténdese conseguir a capacidade para enfrontarse con éxito a situacións da vida cotiá nas que interveñan os números e as súas relacións. Os procesos de resolución de problemas constitúen un dos eixes principais da actividade matemática.
- A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave.

- Realizaranse actividades de aprendizaxe integradas que permitan a aplicación de coñecementos en situacións contextualizadas e conseguir varias competencias ao mesmo tempo.
- Traballarase por proxectos potenciando a reflexión, a crítica, a elaboración de hipóteses e a investigación e mediante a realización de tarefas de forma colaborativa e en equipo, utilizando os coñecementos matemáticos, destrezas, actitudes e valores en proxectos reais.

CIENCIAS NATURAIS E CIENCIAS SOCIAIS

- Traballar de xeito competencial na aula supón un cambio metodolóxico importante; o docente pasa a ser un xestor de coñecemento para os alumnos e as alumnas, que adquiren un maior grao de protagonismo. En concreto, nestas áreas da Educación Primaria, cómpre proporcionar experiencias para que o alumnado aprenda a observar a realidade, a facerse preguntas e a reflexionar sobre os fenómenos naturais e sociais, conseguindo que sexan capaces de elaborar respostas ás interrogantes que formula o mundo natural e social. A idea de globalidade debe guiarnos nesta etapa e nas áreas que nos ocupan, sabendo integrar os diferentes contidos arredor da experimentación, da investigación, dos traballos de campo, das saídas, das visitas, da observación directa... e o uso de Tecnoloxías da Información e da Comunicación, que este curso escolar estarán moi presentes, xa que comezamos coa plataforma EDIXGAL.
- As áreas de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inician os alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.
- A ensinanza destas áreas toma, como base para futuras aprendizaxes, os coñecementos previos que os alumnos adquiriron en contacto coa contorna. Partir da propia experiencia esperta o interese por resolver problemas sobre a realidade que os rodea e entender os fenómenos que suceden ao seu redor, tanto os referentes á súa concepción de persoa e ás súas relacións cos demais, como do coñecemento e coidado do contorno natural e social.

- Fronte a un problema, pódense utilizar diferentes estratexias de resolución, distintas hipóteses ou conxecturas, que dan lugar ao contraste e á diverxencia entre diferentes pensamentos. É arredor destas diverxencias onde se fomenta o interese, o espírito analítico e crítico e as posibles respostas do alumnado.
- A observación sistemática en situacións diferentes e a experimentación adquiren un papel relevante na interpretación dos feitos e na explicación de fenómenos ou relacións. Todo isto conduce á introdución do método científico.
- Dado o carácter interdisciplinario, débese insistir no protagonismo de todas as ciencias que configuran as áreas de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais.
- A integración das competencias e intelixencias múltiples nestas áreas supón insistir máis nas ferramentas esenciais da aprendizaxe (comprensión e expresión oral e escrita) e poñer en práctica estratexias didácticas que consideren as diferentes posibilidades de adquisición do alumno/a. Isto conséguese:
 - Nas tarefas integradas
 - Nos proxectos específicos trimestrais.
 -
 - Nas actividades competenciais.
- É a través destes proxectos que os alumnos poden desenvolver a súas capacidades arredor da planificación do traballo, da selección dun tema de interese, dos contidos e dos materiais que se van empregar, e en relación coa elaboración e a presentación do proxecto, a súa corrección e, finalmente, a exposición, todo baixo un prisma de colaboración e intercambio entre iguais. En definitiva, predomina o traballo cooperativo que permite desenvolver a capacidade de discusión, a comunicación, o intercambio de ideas, o respecto e a comprensión das opinións alleas e a reflexión sobre as ideas propias, sen esquecer a súa responsabilidade e a do equipo.

- O uso das TIC é un elemento para favorecer a construción de aprendizaxes con sentido, xa que nos permite motivar o alumno, contextualizar o contido obxecto de aprendizaxe, facilitar a relación da nova aprendizaxe con contextos reais, facilitar a transferencia, xeralizar e ampliar o contido e facilitar a elaboración de síntese e a transferencia do coñecemento.
- A metodoloxía proposta promove a construción de aprendizaxes significativas a partir de secuencias de adquisición de coñecementos que propoñen:
 - Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.
 - Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a de quinto curso.
 - Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, traballo cooperativo en proxectos, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todo o alumnado.

6. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar

LINGUA GALEGA E LINGUA CASTELÁ:

Materiais e recursos:

- Libro dixital NETEX – SMART.
- Apuntamentos elaborados polo profesorado para contidos gramaticais, vocabulario, normas ortográficas ...
- Material fotocopiado.
- Libros en papel e formato dixital.
- Folletos informativos, carteis publicitarios, manuais de instrucións, programacións culturais...
- Xornais dixitais e en papel.
- Consulta de dicionarios dixitais e en papel.
- Actividades Aula Planeta.
- Actividades Procomún e Abalar.
- Actividades da rede.
- Uso das bibliotecas de aula e centro (se a situación COVID-19 nolo permite).
- Uso das bibliotecas virtuais.
- Uso de procesadores de texto e aplicacións para crear textos (folletos, carteis...).
- Actividades de Reforzo e Ampliación que nos permiten consolidar os coñecementos dos contidos do tema e ampliar algúns aspectos importantes.

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS:

Materiais e recursos:

- Libros dixitais NETEX – SMART e NETEX.
- Fichas de reflexión.
- Xornais, revistas e folletos informativos.
- Actividades plásticas.
- Documentais, curtos e cancións.
- Páxinas web.

MATEMÁTICAS:

Materiais e recursos:

- Material funxible común (cadernos, rotuladores, ceras, compases, regras, escuadra, cartabón , metros, distintos tipos de papeis...)
 - Instrumentos de medidas de peso, lonxitude, capacidade e tempo.
 - Figuras xeométricas
 - Libro dixital
 - Recursos fotocopiabables
- Recursos:*
- Actividades interactivas

- Actividades Aula Planeta
- Vídeos
- Periódico

CIENCIAS NATURAIS:

Materiais e recursos:

- Material Edixgal: Libros de texto: *Ciencias da Natureza 5* ; editorial Netex
- Murais.
- Recursos multimedia (secuencias por bloques temáticos)
- Material funxible
- Material manipulable e experimental propio da área.
- Recursos educativos (Internet).
- Ordenador.
- Encerado dixital.
- Materiais para a educación emocional.
- Recuncho do investigador.
- Actividades de Reforzo e Ampliación. As actividades de reforzo e de ampliación permiten consolidar os coñecementos dos contidos do tema e ampliar algúns aspectos importantes.

CIENCIAS SOCIAIS:

Materiais e recursos:

- Material EDIXGAL: Libros de texto: *Ciencias Sociais*. Editorial Netex.
- Murais.
- Recursos multimedia (secuencias por bloques temáticos).
- Material funxible.
- Material manipulable e experimental propio da área.
- Recursos educativos (Internet).
- Ordenador.
- Enderado dixital.
- Materiais para a educación emocional.
- Recuncho do investigador.

7. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado

Os aspectos normativos que fan referencia á avaliación en Galicia, quedan reflectidos na Orde 9 de xuño de 2016, pola que se regula a avaliación e promoción do alumnado de educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. Dita orde no seu artigo 2 establece que a avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o progreso no conxunto das áreas e a adquisición das competencias clave.

Utilizaranse os tipos de avaliación que o actual sistema educativo recomenda:

- **Avaliación inicial:** ao inicio do proceso é necesario saber as posibilidades de cada alumno para adaptar os programas ás necesidades individuais e dos grupos. Esta avaliación prolóngase durante as primeiras sesións co fin de non adoptar falsas expectativas e estereotipos.
- **Avaliación continua:** permite detectar os acertos e erros e en consecuencia, orientar, manter e ou modificar plans. Realízase por medio dos datos recollidos a través dos diferentes instrumentos de avaliación.
- **Avaliación final e sumativa:** para comprobar se se conseguiu o desenvolvemento de capacidades e as finalidades previstas, constatando como incidiu a intervención pedagóxica e como se realizou todo o proceso determinando aquilo que se podería mellorar no futuro.

A **concreción curricular** do noso centro establece o seguinte:

Para as cualificacións teranse en conta as porcentaxes seguintes:

TAREFAS DE CLASE, PRODUCCIÓN DO ALUMNADO NA CASA E NA AULA.	80%
PROBAS ESPECÍFICAS	20% No caso de non realizar este tipo de probas, esta porcentaxe sumarase ás tarefas de clase.

Nas tarefas de clase e producións do alumnado avaliaranse os traballos do alumnado a partir de rúbricas, de escalas de observación e/ou listas de cotexo.

LINGUA GALEGA

TAREFAS DE CLASE, PRODUCCIÓN DO ALUMNADO NA CASA E NA AULA. 80%	<ul style="list-style-type: none">• Rúbrica expresión e comprensión oral: 20%• Rúbrica expresión escrita: 20%• Rúbrica lectura en voz alta: 20%• Rúbrica CAA: 10%• Rúbrica CSC: 5%• Rúbrica CD: 5%
PROBAS ESPECÍFICAS 20%	<ul style="list-style-type: none">• Probas obxectivas e abertas: 20%

LINGUA CASTELÁ

TAREFAS DE CLASE, PRODUCCIÓN DO ALUMNADO NA CASA E NA AULA. 80%	<ul style="list-style-type: none">• Rúbrica expresión e comprensión oral: 20%• Rúbrica expresión escrita: 20%• Rúbrica lectura en voz alta: 20%• Rúbrica CAA: 10%• Rúbrica CSC: 5%• Rúbrica CD: 5%
PROBAS ESPECÍFICAS 20%	<ul style="list-style-type: none">• Probas obxectivas e abertas: 20%

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

TAREFAS DE CLASE, PRODUCCIÓN DO ALUMNADO NA CASA E NA AULA. 100%	<ul style="list-style-type: none">• Rúbrica Valores: 50%• Escalas de observación: 50%
PROBAS ESPECÍFICAS 0%	<ul style="list-style-type: none">• Non se realizarán probas específicas nesta materia.

MATEMÁTICAS

TAREFAS DE CLASE, PRODUCCIÓN DO ALUMNADO NA CASA E NA AULA. 80%	<ul style="list-style-type: none">• Rúbrica resolución de problemas: 25%• Rúbrica resolución de operacións: 25%• Rúbrica caderno de clase: 10%• Rúbrica CAA: 20%
PROBAS ESPECÍFICAS 20%	<ul style="list-style-type: none">• Probas obxectivas e abertas: 20%

CIENCIAS NATURAIS

TAREFAS DE CLASE, PRODUCCIÓN DO ALUMNADO NA CASA E NA AULA. 80%	<ul style="list-style-type: none">• Rúbrica búsqueda de información: 25%• Rúbrica exposición oral: 20%• Traballos de aplicación e síntesis 25%• Rúbrica caderno de clase: 10%• Rúbrica CAA: 20%
PROBAS ESPECÍFICAS 20%	<ul style="list-style-type: none">• Probas obxectivas e abertas: 20%

CIENCIAS SOCIAIS

TAREFAS DE CLASE, PRODUCCIÓN DO ALUMNADO NA CASA E NA AULA. 80%	<ul style="list-style-type: none">• Rúbrica búsqueda de información: 20%• Rúbrica tarefas na aula: 20%• Traballos de aplicación e síntesis 20%• Rúbrica caderno de clase: 10%• Lista de cotexo 10%
PROBAS ESPECÍFICAS 20%	<ul style="list-style-type: none">• Probas obxectivas e abertas: 20%

PROMOCIÓN

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas. O alumnado accederá ao curso seguinte sempre que se considere que acadou os obxectivos e o grao de adquisición das competencias correspondentes. Aquel alumnado que non acadou os obxectivos evidenciados a través dos estándares mínimos e/ou non acadou o grao de adquisición das competencias poderá repetir sempre e cando non o fixera en cursos anteriores e cun plan específico de reforzo ou recuperación. Terase en conta o traballo competencial e as evidencias dos estándares de aprendizaxe. Desta maneira:

- Promocionarase ao curso seguinte cando se superasen as materias cursadas e se adquirisen as competencias clave.
- Repetirase cando non se acaden as competencias adecuadamente ao nivel ou non se superen as materias que permitan pensar nunha adecuada recuperación no vindeiro curso.

Para autorizar a promoción con avaliación negativa en varias materias deben cumprirse os seguintes requerimentos:

- Que o alumnado teña expectativas de recuperación, a partir das competencias acadadas.
- Exista acordo favorable á promoción por parte do profesorado do grupo.

Na concreción curricular do centro acordouse o seguinte:

Situación	Decisión	Outros
Todo aprobado	Promociona.	
Suspende algunha area pero xa repetiu.	Promociona por imperativo legal.	Elabórase un programa de Reforzo ou Recuperación e Apoio. Valorarase unha AC se procede nalgunha área.
Suspende unha das áreas instrumentais básicas (L.C, L.G, Mat.) e adquire o grao suficiente nas competencias.	Promociona.	Elabórase un Plan de recuperación e de apoio.
Alumnado con suspenso en varias materias, pero avaliación competencial positiva.	Promociona.	Elabórase un Plan de recuperación e de apoio.
Alumnado con suspenso en varias materias e non acada o grao suficiente nas competencias.	Non promociona. Excepto se o equipo de profesorado considera o contrario tras valorar o esforzo, madurez, e a importancia do seu grupo de referencia.	Elabórase un Plan de recuperación e de apoio.

8. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

A avaliación da propia práctica docente do profesorado, individual e en conxunto permitirá coñecer as condicións, as relacións persoais, as coordinacións, as formas organizativas, a validez das programacións das actividades docentes, os recursos materiais e persoais utilizados, os tempos e os espazos previstos, o agrupamento do alumnado, a metodoloxía e avaliación aplicadas, etc.

A intención desta avaliación é mellorar a práctica docente e a programación e adquirir compromisos de actuación pedagóxico-didáctica adecuados.

Sinalamos os indicadores de logro e a escala para valoralos:

INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO:

	Escala			
	1	2	3	4
O nivel sinalado foi adecuado ás características do alumnado.				
Consegiuse crear un conflito cognitivo a partir do estudo de ideas previas do alumnado o que favoreceu a aprendizaxe.				
Consegiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
Promoveuse a participación activa de todo o alumnado.				
Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con neae.				
Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con neae.				
Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				

Usáronse distintos instrumentos e procedementos de avaliación.				
Dáse un peso real á avaliación continuada e reguladora e observouse o traballo na aula durante o proceso.				
Desenvolvéronse estratexias metodolóxicas para acadar competencias				
Desenvolvéronse estratexias de traballo en equipo cooperativo.				
Valorouse adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado dentro do grupo.				

INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE:

	Escala			
	1	2	3	4
Como norma xeral trabállase dende un punto de vista participativo e non transmisivo do ensino.				
Faise tratamento individualizado cando cómpre, atendendo á diversidade				
Elabóranse actividades atendendo á diversidade. Deséñanse actividades multinivel.				
Deseñáronse actividades de nivel adecuado, con obxectivos ben definidos, de interese para o alumnado, significativas, funcionais...				
Elabóranse probas de avaliación adaptadas á diversidade e ao alumando con neae.				
Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos estándares a desenvolver.				
Combínase o traballo individual e en equipo, primándose a aprendizaxe cooperativa.				
Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar. Aténdese á igualdade entre os sexos, á convivencia, ao coidado do medio e da saúde ...				
Ofrécense posibilidades ao alumnado de autoavaliación e coavaliación e amósanselle os criterios de avaliación de xeito claro.				
Úsanse recursos variados, asequibles, adecuados, suficientes, atractivos e fontes diversas de información.				
Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros de forma que regule a súa aprendizaxe.				
Hai implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
Existe coordinación real entre o profesorado a nivel horizontal e vertical.				
Hai implicación no deseño e adecuación, logo da súa aplicación, das ACI propostas e aprobadas.				
As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

9. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

No caso de que o alumnado promocióne con materias pendentes, o profesorado deseñará as medidas necesarias para intentar que supere esas áreas.

O profesorado cumprimentará a seguinte táboa para cada materia pendente:

Área/materia	Aspectos a recuperar	Materiais suxeridos
		Recursos: material de aula, caderniños de traballo, axenda, xogos, biblioteca, recursos TIC,...

Comunicará ás familias esas medidas, poraas en marcha e fará o seguimento solicitando, se cumprise, o asesoramento do departamento de orientación.

Terase en conta:

- A atención individualizada no grupo por parte do equipo docente, insistindo nos aspectos esenciais e mínimos de cada área, para lograr mecanizalos ou sistematizalos o máximo posible. Tamén pode dotarse dun horario de apoio dentro do grupo como axuda á titoría en lingua e matemáticas por parte de PT/AL ou profesorado de apoio ou con horas libres, ademais de incluír a este alumnado no plan PROA.
- É aconsellable contar coa colaboración da familia, para contar cun horario extra na casa, para reforzar aspectos básicos das áreas de matemáticas e lingua.
- Observación sistemática e continua do proceso de aprendizaxe para comprobar o aproveitamento educativo con esta medida e recolleita de datos a través de escalas de observación e/ou listas de cotexo.

Cando se produza a superación da materia, que poderá ocorrer en calquera momento ao longo do curso escolar, isto suporá unha avaliación positiva da materia e consignarase o resultado e o feito en acta de sesión de avaliación.

10.Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

A avaliación inicial realizarase no mes de setembro. Obteranse datos do alumnado seguindo o seguinte proceso:

- Antes do inicio das clases e en xuntanza coa orientadora e a xefatura de estudos, as titoras recibirán información sobre o grupo, a súa evolución académica anterior, as neas da aula, os datos de avaliacións psicopedagóxicas realizadas etc...
- As titoras analizarán os informes escritos das titorías anteriores.
- As titoras deseñarán actividades de acollida (presentación, constitución de equipos, debates, postas en común, redacción de normas, ...) que lle permitan ademais e en contexto natural de aula observar e avaliar ao alumnado de forma integrada e obter datos relevantes.
- O profesorado seleccionará os instrumentos para a realización da avaliación inicial.
- Os datos desta avaliación inicial recolleranse na ficha do alumnado.
- Realizarase sesión de avaliación inicial de acordo co indicado sobre sesións de avaliación no plan de acción tutorial, levantarase acta de sesión segundo modelo existente no centro.
- As datas de avaliación inicial serán sinaladas pola xefa de estudos.

OBXECTIVOS:

- Detectar as características das alumnas e dos alumnos ao comezar o curso nos contidos das áreas instrumentais.
- Saber que alumnos e alumnas teñen dificultades de aprendizaxe desde o inicio do curso e cales son as súas carencias para

posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.

- Informar ás familias sobre a situación inicial do seu fillo ou filla para así implicala no proceso educativo.
- Enlazar as aprendizaxes dos alumnos e das alumnas do cuarto curso de Primaria co de quinto de Primaria.

Tendo en conta estas avaliacións iniciais e valorando as características que presenta o alumnado ao chegar ao novo curso, definiranse as liñas de acción a levar a cabo, tanto por parte da titora e das mestras que imparten no nivel, como por parte das mestras especialistas en PT e AL, e así como por parte da orientadora.

AVALIACIÓN INICIAL NAS ÁREAS INSTRUMENTAIS

LINGUA GALEGA E LINGUA CASTELÁ

- Expresión oral sobre un tema que escolla libremente o alumnado.
- Comprensión oral sobre as exposicións realizadas polas compañeiras e compañeiros.
Procedemento: Observación sistemática.
Instrumento: Rúbrica expresión e comprensión oral.
- Expresión escrita (escollerase un de dous temas propostos pola mestra).
Procedemento: Observación sistemática.
Instrumento: Rúbrica expresión escrita.
- Comprensión escrita dun texto.
Procedemento: Proba específica.
Instrumento: Proba obxectiva.
- Lectura en voz alta.

Procedemento: Observación sistemática.
Instrumento: Rúbrica lectura en voz alta.

MATEMÁTICAS

- Numeración
- Cálculo: suma, resta, multiplicación e división.
- Problemas: comprensión

Procedemento: Proba específica

Instrumento: Proba obxectiva.

En canto se detecten dificultades de aprendizaxe nas materias antes mencionadas, poñeranse en marcha as medidas de atención que estean ao alcance do centro:

- De tipo organizativo,
- Metodolóxicas,
- De recursos,
- De cooperación familiar.

O profesorado titor responsabilizarase da coordinación entre o profesorado e o departamento de orientación para concretar o currículo.

Medidas que se prevén:

- traballos por proxectos,
- actividades internivel,
- actividades multinivel,
- actividades nas que o alumnado sexa posto en situación de éxito e que favorezan a autoestima,
- aprendizaxe cooperativa,
- titorización entre iguais,

- diversidade e abundancia de recursos,
- actividades de revisión, ampliación e reforzo educativo,
- flexibilización da avaliación,
- apoio na aula doutro profesorado.

11. Medidas de atención á diversidade

Partindo do concepto de diversidade como unha característica de todos os alumnos e alumnas, a atención á diversidade enténdese como a resposta psicopedagóxica que o centro da ás diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe.

As accións estableceranse en tres niveis.

- Prevención.
- Detección de alumnado con necesidades educativas específicas:
 - Dificultades específicas de aprendizaxe.
 - Condicións persoais ou familiares desfavorables.
 - Altas capacidades intelectuais.
 - Dificultades por ingreso tardío no sistema educativo.
- Atención o alumnado con necesidades educativas específicas.

A atención ao alumnado que presenta necesidades educativas especiais rexeráse polos principios de inclusión e normalidade e abranguerá a todos os que por un período da súa escolarización ou ao longo de toda ela requiran determinados apoios ou atención educativa específica.

O DO coordinará as medidas organizativas e curriculares de atención á diversidade.

Como criterios xerais de actuación seguiranse:

- As medidas de atención a diversidade tenderán sempre a lograr o maior grado posible de integración no grupo de referencia.
- Todos os niveis educativos contarán dentro do horario con horas de apoio de profesorado con dispoñibilidade horaria. A distribución destes apoios estará en función das necesidades de cada grupo e coordinaranse dende o departamento de orientación.
- Os apoios ou reforzos dentro do grupo tenderán a seguir o currículo ordinario na maior medida posible.
- Os apoios e reforzos de cada materia faranse dentro do horario establecido para as mesmas.
- Estableceranse os apoios en función da avaliación das necesidades individuais ou grupais realizada dende o departamento e en colaboración co equipo docente.
- A organización dos apoios e reforzos terá sempre carácter flexible a fin de adaptar a resposta ás necesidades de xeito efectivo.
- No caso de alumnado con Adaptación Curricular seguirase o establecido na mesma con carácter individual.
- As actuacións previstas nos plans de apoio serán trasladadas a xefatura de estudos para a súa aprobación e inclusión na estrutura organizativa do centro.
- Comunicarase ás familias tanto ás actuacións previstas como o seguimento das mesmas procurando a súa implicación no proceso.
- Fixarase as sesión de coordinación entre o profesorado e DO, necesarios para facer o seguimento dos distintos programas e facer as adaptacións necesarias para cubrir o mellor posible ás necesidades dos nosos alumnos.

ADAPTACIÓNS METODOLÓXICAS AO ALUMNADO CON NEAE

Para as adaptacións requiridas polo alumnado con NEAE remitirémonos aos protocolos e indicacións aportadas polo Departamento de Orientación en cada caso.

12. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda.

Hai aspectos que se traballarán en todas as materias:

- Comprensión lectora e expresión oral e escrita.
- As TIC.
- A educación cívica.
- A igualdade efectiva entre mulleres e homes e a prevención da violencia de xénero.
- A resolución pacífica de conflitos e o respecto aos dereitos humanos,
- A autonomía, o sentido crítico e o autocontrol.
- A seguridade vial.
- A saúde.

Con respecto ao tratamento transversal en todas as materias:

- Traballarase con enfoque de xénero, tendo en conta unha linguaxe non sexista, un uso da imaxe non estereotipada, un equilibrio no protagonismo, a presentación de modelos alternativos e á inclusión de personaxes femininas importantes na historia, a ciencia, a matemática, a técnica,... Realizaranse accións positivas cara á igualdade con exemplos e con temáticas que permitan reflexionar sobre a discriminación, o maltrato de xénero ...
- Reflexionarase sobre o coidado do medio, a necesidade da reciclaxe, a evitación do consumismo, a saúde (hixiene postural, alimentación ...).
- Incidirase na resolución pacífica de conflitos, as normas sociais e o traballo adecuado en equipo, traballarase a prevención do acoso e a violencia, a autonomía, o respecto ás demais persoas ... Incidirase nos valores que sustentan unha cidadanía responsable.
- Fomentarase a responsabilidade e o esforzo individual, a confianza en si mesmos, o espírito crítico, iniciativa e creatividade.

- Os temas transversais deberán terse en conta en toda a actividade educativa: na organización da aula, no agrupamento do alumnado na aula, na selección de materiais e recursos, na selección de actividades e tarefas, nas estratexias a desenvolver...
- Ademais de traballalos en toda a actividade educativa, algúns proxectos ou tarefas son susceptibles dun tratamento máis en profundidade dalgúns valores ou temas transversais, nas programacións de nivel e aula así se reflectirán.

13.Actividades complementarias e extraescolares programadas para cada curso

No presente curso escolar, dada a situación do COVID-19 non consideramos aconsellable realizar ningunha actividade complementaria e extraescolar.

14.Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

	Escala			
	1	2	3	4
Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo. (tendo en conta que para a elaboración das programacións sinalaremos os proxectos, unidades, tarefas que recollan os estándares e que sexan o máis integradas e globalizadas posible). Para cada proxecto, unidade, tarefa deberá indicarse a temporalización. Haberá que sinalar un número adecuado delas, que permita o seu tratamento en profundidade e non de xeito superficial. Terase en conta o desenvolvemento en espiral do currículo.				
Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
Desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o nivel.				
Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado,				
Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: procedementos e instrumentos.				

Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dos estándares non alcanzados.				
Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación.				
Adecuación dos instrumentos de avaliación aos estándares.				
Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con neae				
Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				
Observacións:				

16. Consideracións a ter en conta na modalidade de educación non presencial no suposto de poñer en marcha o Plan de Continxencia, anexo ao Plan de adaptación á crise provocada pola Covid.

- O profesorado traballará co alumnado a través da aula virtual e os blog de nivel e especialidades. O traballo proporase con metodoloxía integradora ou globalizadora. As familias comunicarán ao profesorado as disponibilidades/dificultades de conexión ou falla de equipamento para, na medida do posible, tentar atopar solucións conxuntas e minimizar os efectos negativos para o alumnado.
- As tarefas propoñase ao profesorado a través da aula virtual ou dos blog educativos, o alumnado utilizará eses medios para a devolución e entrega das mesmas. Co alumnado con falta de recursos dixitais tentarase buscar fórmulas alternativas de acceso ás actividades e a achega das mesmas ás titoras, poderanse tentar axudas a través do móbil e/ou Cruz Vermella, Casa Azul,...
- As actividades na aula virtual e blogs de nivel colocaranse coordinadamente entre o profesorado de nivel tendo presente unha adecuada temporalización. Serán actividades o máis globalizadas posible tanto en aula xeral como nos ámbitos. Diseñaranse propostas integradas multinivel entre áreas/materias/ámbitos a partir dunha temática de interese (actualidade, relacionadas cos proxectos, conmemoracións,...), a globalización será a idea prioritaria e promoverase o traballo colaborativo entre o profesorado das distintas áreas/ámbitos e materias. Tentarase que as propostas aparezan dosificadas por días/semanas.
- Combinaranse actividades virtuais e non virtuais: traballos prácticos de experimentación, resolución de problemas, busca de información, xogos, textualizacións, esquemas e resumos, lectura, contestación de preguntas, cuestionario, resolución de operacións, elaboración de vídeo/presentación/fotos/..., exercicios de completar, manexo de..., visionado de vídeos, escoita de información/contos, formulación de preguntas, debuxo, composición... Usaranse actividades con formatos variados: pdf, vídeos, textos de word, imaxe, ...
- O noso alumnado non é autónomo na súa aprendizaxe e precisa de acompañamento, contacto, estratexias didácticas concretas, autocontrol da concentración, interacción cara a cara, ... As accións deseñadas terán en conta as limitacións de recursos do alumnado e das súas familias. Por este motivo non consideramos a opción de realizar videoconferencias con

docencia co alumnado, si a posibilidade de usar este medio para a comunicación, aclaracións, comentarios e o mantemento de contactos.

- Para o alumando con neae o profesorado adaptará as propostas coa orientación de DO, PT e AL, esas propostas tentarán a inclusión nas tarefas da aula e faranse chegar individualmente naqueles casos que se requira, non se establecerán fórmulas non inclusivas.
- O contacto co alumnado será periódico tanto para coñecer a súa evolución académica como de saúde. Eses contactos poderán facerse telefonicamente, por correo electrónico ou por videoconferencia. Realizaranse propostas que reforcen os vínculos co alumnado e as familias ademais dos sistemas de comunicación sincrónicas e asincrónicas.
- Os horarios de conexión por videoconferencia respectarán os horarios de titoría e especialidades. Serán elaborados/coordinados pola xefatura de estudos e calquera modificación necesaria deberá comunicarse oportunamente. Terase en conta a inclusión, polo que non haberá videoconferencias separadas con alumnado con neae (os horarios de apoio e intervención en aula do profesorado de PT e AI coordinarase con xefatura de estudos e DO). Por razóns educativas e de efectividade, terán unha duración limitada. Na duración das videoconferencias terase en conta as características do alumnado e os seus períodos de atención polo que non poderán ter unha duración superior a 90 minutos total (esta máxima duración co alumnado de 5º e 6º), poderán establecerse por grupos pequenos de clase. Estas conexións deberán facerse entre as 9 e as 14 e non se simultanearán con titorías coas familias inda que estean presentes nas videoconferencias. As videoconferencias co alumnado pequeno usaranse basicamente para manter o contacto, facer algunha indicación puntual, conversar sobre as tarefas, facer unha pequena presentación dun traballo, ... Debe terse en conta que nunca nelas se pode facer o mesmo que nunha clase presencial.
- A avaliación será continua e global, terá en conta as actividades e traballos realizados polo alumnado ademais dos resultados. Os instrumentos de avaliación permitirán determinar o nivel competencial do alumnado en cada área ou materia.

Titoría 5º Educación Primaria